

HAUGESUND KONTROLLUTVALG

MØTEINNKALLING

Dato: tirsdag 25. august 2020
Tid: kl. 14.00
Sted: Haugesund Rådhus, bystyresalen

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS tlf. 959 86 977
eller på e-post: post@kontrollutvalgene.no

Medlem som må melde forfall eller anser seg inhabil, må gi melding om dette så tidlig som mulig. Varamedlemmer vil bli innkalt særskilt. Saker merket *Unntatt offentlighet i medhold av off.l.*, sendes bare internt. Sakskartet legges ut på kommunens nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Karmsund Havn IKS er invitert i sak 18 og kommunedirektøren i sak 19

SAKSLISTE:

- 17/20 Godkjenning av protokoll fra møtet 09.06.20**
- 18/20 Orientering om kommunale selskaper – Karmsund Havn IKS**
- 19/20 Oppfølging av revisjonsrapport - «Rutiner for beboermidler og ansettelsesforhold»**
- 20/20 Arbeidet med og plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020-2024 – innspill knyttet til risiko- og vesentlighetsvurderinger – 2. gangs behandling**
- 21/20 Budsjett for 2021 - kontrollarbeidet i kommunen – kontrollutvalgets forslag**
- 22/20 Referat- og orienteringssaker**
- 23/20 Valg av revisor fra 01.07.21 – konkurransebasert eller interkommunalt samarbeid**

Eventuelt

Aksdal, 18.08.20

Gudvin Selsås (sign.)
Leder

Odd Gunnar Høie
Utvalgssekretær

Kopi: Ordfører (møte- og talerett)
Revisor (møte- og talerett)
Kommunedirektør (invitert i sak 19)
Varamedlemmer (til orientering, unntatt 1. vara Jan Lothe og 1. vara Geir Jørgensen som kan møte fast)

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	25.08.20	17/20

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 09.06.20

Sekretariatets forslag til vedtak:

Protokoll fra møte i Haugesund kontrollutvalg 09.06.20 godkjennes.

Saksvedlegg: Protokoll fra kontrollutvalgsmøte 09.06.20

Saksorientering:

Vedlagt følger utkast til protokoll fra kontrollutvalgets møte 09.06.20 til godkjenning.

Protokollen er gjennomlest og godkjent av leder i etterkant av møtet og oversendt administrasjonen og bystyret til orientering. Det er ikke framkommet merknader til vedlagt protokoll.

Protokollen fra forrige møte godkjennes formelt i dette møtet, og utvalgsleder eller evt. møteleder vil så signere protokollen.

Aksdal, 18.08.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgiver/utvalgssekretær

HAUGESUND KONTROLLUTVALG

PROTOKOLL

Tirsdag **9. juni 2020** ble det avholdt møte i Haugesund kontrollutvalg under ledelse av utvalgets leder Gudvin Selsås.

MØTESTED:	Haugesund Rådhus, bystyresalen
MØTESTART/MØTESLUTT:	Kl. 14.00 – kl. 16.00
MØTENDE MEDLEMMER:	Gudvin Selsås (H), Kari Louise Mæland (Krf), Svein Abrahamsen (V), John Malvin Økland (H), Gudrun Caspersen (Ap), Marte Lysaker (SV), Frank Hendrikse (MDG), Tor Inge Vormedal (Sp), Arne Sjursen (PP) og Camilla Klovning Strømø (Frp)
MØTENDE VARAMEDLEMMER:	2. vara Linda B. Saltvedt (H)
FORFALL:	Anna Kari Rasmussen (H) og 1. vara Jan Lothe (H)
FRA SEKRETARIATET MØTTE:	Seniorrådgiver Odd Gunnar Høie, Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
FRA REVISJONEN MØTTE:	Forvaltningsrevisorene Magnus Heggen og Mathias Johannessen – KPMG AS
FRA ADMINISTRASJONEN:	Ingen
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKLISTE:	Ingen

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:

SAK 12/20 GODKJENNING AV PROTOKOLL 12.05.20

Sekretariatets innstilling:

Protokoll fra møte i Haugesund kontrollutvalg 12.05.20 godkjennes.

Behandling i kontrollutvalget 09.06.20:

Gudrun Caspersen mente at noen av vedtakene i protokollene burde ha vært klarere formulert. Medlemmene drøftet innspillet. Sekretariatet vil forsøke å etterkomme henstillingen.

Utvalget hadde ellers ingen merknader til protokollen.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 09.06.20:

Protokoll fra møte i Haugesund kontrollutvalg 12.05.20 godkjennes.

SAK 13/20 PROSJEKTPLAN - REVISJONSPROSJEKT – «BARNEVERN» - 2. GANGS BEHANDLING

Sekretariatets innstilling:

Haugesund kontrollutvalg bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «Barnevern» fra KPMG AS i henhold til vedlagte prosjektplan (med eventuelle endringer som kommer frem i møtet).

Oppdraget bestilles av KPMG AS innenfor en ramme på totalt 300 timer.

Behandling i kontrollutvalget 09.06.20:

Forvaltningsrevisor Heggen presenterte den oppdaterte prosjektplanen. Han forklarte hvordan problemstillingene var endret i tråd med innspillene, som hadde kommet fram i forrige møte.

Utvalget ønsket å utvide prosjektet med de 20 timene ekstra, som forvaltningsrevisor hadde beskrevet var nødvendig for å ta inn en egen delproblemstilling under problemstilling 3. Problemstillingen vil omhandle hvordan samarbeidet mellom kommunalt og statlig barnevern fungerer rundt barn i overganger mellom kommunal omsorg, fosterhjem og institusjoner.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 09.06.20:

Haugesund kontrollutvalg bestiller forvaltningsrevisjonsprosjektet «Barnevern» fra KPMG AS i henhold til vedlagte prosjektplan, med tillegg av ny delproblemstilling under problemstilling 3.

Oppdraget bestilles av KPMG AS innenfor en ramme på totalt 320 timer.

SAK 14/20 ARBEIDET MED OG PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL 2020-2024 – INNSPILL KNYTTET TIL RISIKO- OG VESENTLIGHETS- VURDERINGER

Sekretariatets innstilling:

Haugesund kontrollutvalg har kommet med innspill til risiko- og vesentligvurderingene. Forvaltningsrevisor har notert seg innspillene og vil innarbeide disse i arbeidet med risikovurderinger og i ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Haugesund kontrollutvalg tar saken opp til ny behandling i augustmøtet, for å prioritere de ulike prosjektene.

Behandling i kontrollutvalget 09.06.20:

Forvaltningsrevisor Johannessen innledet og forklarte om arbeidet med risiko- og vesentlighetsvurderinger. Han gjorde rede for bakgrunnen til arbeidet, formålet og betydningen av risiko og vesentlighet i kommunal sammenheng.

Revisor viste også en oversikt over antall meldte avvik i 2019. Antall avvik hadde økt. Revisor mente dette kunne tolkes som et positivt tegn på at systemet med avviksmelding fungerte bedre enn tidligere år.

Utvalget ble utfordret på å komme med tema for risikoområder i kommunen. Medlemmene kom med noen innspill. Camilla Klovning Strømø viste til temaer som var kommet frem i møtet 04.02.20, sak 03/20 «Valg av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt». Da var følgende temaer blitt foreslått: sykkel- og trafikksikring, IT-sikkerhet med vekt på personvern (GDPR), barnevern, spesialundervisning, rus- og psykiatritjeneste, tilskudd til frivillige organisasjoner, sykefravær, sikkerhet for hjemmetjenesten, kvalitetsforskjeller på sykehjemmene og skolemiljø (§ 9 a i opplæringsloven).

Utvalget ble enige om å ta saken opp til ny behandling i augustmøtet. Leder foreslo at medlemmene i forkant av neste møte kommer med to skriftlige temaer hver til forvaltningsrevisjon og/eller eierskapskontroll. Forslagene sendes til sekretariatet innen 14.08.20.

Utvalgsleder foreslo å invitere selskaper til å komme for å orientere i møtene utover høsten. Han foreslo å invitere Karmsund Havn IKS til augustmøtet. Utvalget støttet hans forslag.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 09.06.20:

Haugesund kontrollutvalg tar saken opp til ny behandling i augustmøtet. I forkant av møtet bes hvert medlem sende inn forslag på to temaer til forvaltningsrevisjon og/eller eierskapskontroll, med frist 14.08.20.

Haugesund kontrollutvalg inviterer Karmsund Havn IKS til møtet 25.08.20 for å orientere om selskapets drift, med vekt på økonomi og investeringer.

SAK 15/20 REGLEMENTET TIL KONTROLLUTVALGET – ENDRINGER ETTER NY KOMMUNELOV

Sekretariatets innstilling:

Haugesund bystyre vedtar å oppdatere reglementet for Haugesund kontrollutvalg som følge av ny kommunelov.

Reglementet blir endret i samsvar med vedlagt reglement (med tillegg/endringer).

Behandling i kontrollutvalget 09.06.20:

Utvalget sluttet seg til forslaget, med en tilføyning under pkt. 3: «Utvalgsleder kan ikke være medlem av samme gruppe/*koalisjon* som ordføreren».

Sekretariatet sørger for å oppdatere forslaget før oversendelse til bystyret.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 09.06.20 og innstilling til bystyret:

Haugesund bystyre vedtar å oppdatere reglementet for Haugesund kontrollutvalg som følge av ny kommunelov.

Reglementet blir endret i samsvar med vedlagt reglement.

SAK 16/20 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 09.06.20

20. Statusrapport pr. juni 2020
21. Henvendelse til kontrollutvalget om «Internkontroll og byggesaksbehandling», e-poster fra Karmsundgata Senter AS 15.05. og 19.05.20, og foreløpig svar fra sekretariatet 19.05.20
22. Innkalling til generalforsamling i Haugesund Stadion AS 07.05.20
23. Innkalling til repr. møte i Haugaland Interkommunale Miljøverk IKS 27.05.20
24. Innkalling til repr. møte i Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS 10.06.20
25. Innkalling til generalforsamling i Den Norske Filmfestivalen AS 09.06.20
26. Medlemsinformasjon mai 2020 – fra FKT

Behandling i kontrollutvalget 09.06.20:

Medlemmene drøftet henvendelsen fra Karmsundgata Senter AS. Utvalget mente at saken ikke hørte inn under kontrollutvalgets mandat.

Utvalget hadde ellers ingen merknader til referatsakene.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 09.06.20:

Referatsakene 20 – 26 blir tatt til orientering.

Haugesund kontrollutvalg tar henvendelsen fra Karmsundgata Senter AS til orientering. Saken hører ikke under utvalgets mandat.

EVENTUELT

Revisjonstjenester

Svein Abrahamsen etterlyste informasjon om anbudsprosessen for revisjonstjenestene. Sekretær opplyste at det vil komme sak om det etter sommeren.

Neste møte: tirsdag 25.08.20, kl. 14.00

Foreløpige saker: orientering fra Karmsund Havn IKS, oppfølging av rapport om «Rutiner for beboermidler og ansettelsesforhold», utvalgets budsjett for 2021 og innspill knyttet til risiko- og vesentligvurderinger og arbeid med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Haugesund/Aksdal,09.06.20

Gudvin Selsås
Kontrollutvalgsleder

Odd Gunnar Høie
Utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	25.08.20	18/20

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

ORIENTERING OM KOMMUNALE SELSKAPER – KARMSUND HAVN IKS

Sekretariatets forslag til vedtak:

Haugesund kontrollutvalg tar redegjørelsen fra havnedirektør Gautesen og økonomisjef Reinertsen om Karmsund Havn IKS til orientering.

Saksorientering

Haugesund kontrollutvalg vedtok i møtet 09.06.20, under sak 14/20 å invitere noen kommunale selskaper for å komme og orientere i senere møter. Utvalget valgte i første omgang Karmsund Havn IKS.

Orienteringene er tenkt å gjøre utvalget bedre kjent med driften av selskapene og utfordringer de har. Invitasjonen ble oversendt selskapet den 12.06.20.

Havnedirektør Tore Gautesen og økonomisjef Kjersti J. Reinertsen har bekreftet at de vil delta i møtet.

På selskapets nettsider står det mellom annet følgende:

STYRENDE ORGANER

Karmsund Havn er et interkommunalt selskap (IKS), som eies av kommunene Haugesund, Karmøy, Tysvær, Bømlo, Sveio og Bokn. Kommunene har utviklet en felles eierstrategi for selskapet, som er vedtatt i alle kommunestyrene. Ihht denne, avholdes det eiermøte i selskapet to ganger årlig.

Selskapets representantskap, Havnerådet, består av 6 medlemmer, hvortil hver av deltakerkommunene oppnevner et medlem og et varamedlem. Havnerådets medlemmer og varamedlemmer oppnevnes for 4 år om gangen, idet valgperioden skal tilsvare den kommunale valgperiode. Leder og nestleder velges av medlemmene i havnerådet.

Havnestyret består av 5 representanter og 3 varamedlemmer, som er oppnevnt etter kriterier fastlagt i Karmsund Havns eierstrategi. Representantene velges for fire år om gangen.

Fra www.purehelp.no foreligger følgende opplysninger om selskapet:

Orgnr: 963706820
 Selskapsform: IKS
 Firmanavn: Karmsund Havn Iks Garpeskjærvegen 2,
 Besøksadresse 5527 Haugesund Drift av havne- og
 Bransje: kaianlegg (52221)
 Kommune: Haugesund
 Stiftet: 01.01.1992
 Registrert: 06.04.1992
 Antall ansatte:
 Konserntilknytning: Ja ²⁷
 Aksjekapital: 1.300.000

Formål:

Selskapets formål er effektiv og sikker forvaltning av havnevirksomhet på vegne av de kommuner som er deltakere, jf. selskapsavtalens § 4, og ivareta disse kommuners oppgaver, rettigheter og forpliktelser i samsvar med den til enhver tid gjeldene havne- og farvannslovgivning. Selskapet skal arbeide for framtidsrettet og konkurransedyktig utvikling av sjøtransportsystemet for personer og gods, tilrettelegge for sjøbasert næringsutvikling, herunder naturlig tilhørende eiendomsutvikling, og tilrettelegge for synergier med landbasert næringsutvikling.

Siste innlevert regnskap i 2019 viser en omsetning på NOK 139 159 000, et driftsresultat på NOK 48 386 000 og hvor egenkapital var positiv med NOK 191 023 000.

Oversikt over kommunenes eierandeler:

Haugesund	38,46 %
Karmøy	38,46 %
Bømlo	7,69 %
Tysvær	7,69 %
Bokn	3,85 %
Sveio	3,85 %

Aksdal, 18.08.20

Odd Gunnar Høie
 Seniorrådgiver/utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	25.08.20	19/20
Bystyret		

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

OPPFØLGING AV REVISJONSRAPPORT - «RUTINER FOR BEBOERMIDLER OG ANSETTELSESFORHOLD»

Sekretariatets forslag til vedtak og innstilling til bystyret:

Haugesund bystyret tar kommunedirektørens tilbakemelding om oppfølging av KPMG AS sin rapport «Rutiner for beboermidler og ansettelsesforhold» til orientering.

Vedlegg: tilbakemelding fra kommunedirektøren mottatt 17.08.20, med 3 vedlegg.

Bakgrunn:

Bystyret vedtok i møtet 05.02.20, sak 5/20 følgende:

1. *Haugesund bystyre tar den framlagte forvaltningsrevisjonsrapporten om «Rutiner for beboermidler og ansettelsesforhold» til orientering.*
2. *Rapporten oversendes kommunedirektøren for videre oppfølging av rapportens seks anbefalinger.*
3. *Kommunedirektøren gir tilbakemelding til bystyret via kontrollutvalget om oppfølging av bystyrets vedtak innen ca. 6 måneder.*
4. *Revisjonsrapport «Rutiner for beboermidler og ansettelsesforhold» og plan for oppfølging av denne vil bli presentert i Helse, omsorg og sosiale tjenester og Personalpolitisk utvalg.*

Rapporten ble utarbeidet i 2019 og innstilling fra kontrollutvalget ble vedtatt 26.11.19, sak 32/19.

Revisor hadde følgende hovedbudskap og anbefalinger:

1. *Tiltaks- og boligenheten bør tydeliggjøre rutinen knyttet til håndtering av beboermidler:*
 - *hvilke ansatte som skal ha tilgang til de beboernes midler,*
 - *hvem som skal ha tillatelse til å behandle beboermidlene.*

2. *Tiltaks- og boligenheten bør gjennomføre risikovurderinger av ansattes behandling av beboermidler, både på overordnet- og avdelingsnivå. På identifiserte risikoområder, bør det etableres risikoreduserende tiltak.*
3. *Tiltaks- og boligenheten bør ha en mer systematisk oppfølging av at rutinen for beboermidler etterleves.*
4. *Tiltaks- og boligenheten bør tydeliggjøre når det skal føres avvik på rutinen knyttet til håndtering av beboermidler.*
5. *Etablere rutiner som sikrer forsvarlig bemanning for beboere på ferie, samt rutiner som avklarer kostnadsdekningen for ledsager mellom kommunen og beboere.*
6. *Tydeliggjøre rutinene knyttet til innhenting av autorisasjon og politiattest ved interne ansettelses.*

Oppfølging/tilbakemelding

Kommunedirektøren har i vedlagt notat, mottatt 17.08.20 kommet med sin tilbakemelding om oppfølging av rapportens anbefalinger. Det er også lagt ved «Retningslinjer for ferieturer/fritidsturer der mottakere av kommunale helse- og omsorgstjenester trenger ledsager», «Beboermidler – momentliste» og «ROS-analyseskjema knyttet til beboermidler».

Kommunedirektøren skriver at følgende er gjennomført for å følge opp anbefalingene:

1. – 4. Rutiner og ROS-analyser knyttet til beboermidler

Overordnet rutine for virksomheten er revidert og tydeliggjør ansvarsområder som skissert i punktene nedenfor.

Det er gjennomført risikovurdering av ansattes behandling av beboermidler på virksomhetsnivå og i den enkelte avdeling. Leder i den enkelte avdeling er ansvarlig for å iverksette risikoreduserende tiltak på de områdene der det avdekkes svakheter, og gjennomføre kontinuerlig og systematisk kontroll på at avvik meldes og behandles fortløpende, og rutine følges.

5. Etablere rutiner som sikrer forsvarlig bemanning for beboere på ferie, samt rutiner som avklarer kostnadsdekningen for ledsager mellom kommunen og beboere.

Tjenestemottakere i kommunens boligtilbud for mennesker med utviklingshemming har fram til tidlig på 2000-tallet gjennomført feriereiser med bistand fra kommunalt ansatte. Lønnskompensasjon har vært regulert gjennom lokal avtale mellom kommunen og den enkelte ansatte.

I 2007 ble det inngått sentral særavtale (SGS1030) mellom KS og LO/Unio/YS/Akademikerne. Kommunen må forholde seg til denne avtalen som innebar en betydelig økning i kommunens kostnader knyttet til slike feriereiser.

Kommunen har ikke avsatt midler for å dekke økte lønnskostnader. På denne bakgrunn har disse turene i stor grad falt bort.

Administrasjonen har gått gjennom aktuelt lovverk for å se nærmere på kommunens

forpliktelser når det gjelder de aktuelle forhold. I henhold til helse- og omsorgstjenesteloven har kommunen et ansvar for å gi bistand til personer som har et særlig hjelpebehov grunnet sykdom, funksjonshemming, alder eller andre årsaker. Kommunen kan gi støtte til ferieturer for personer med store bistandsbehov med hjemmel i samme lovverk. Ansvaret er imidlertid ikke definert som en plikt.

Rett til ferie må for øvrig ikke forveksles med rett til å dra på feriereise; alle arbeidstakere, også de på dagsentre eller innenfor varig tilrettelagt arbeid (VTA), har rett på ferie. Dette er en lovfestet rett hjemlet blant annet i ferieloven. Det foreligger imidlertid ingen rett i juridisk forstand til å dra på ferietur.

Kommunen har vært i kontakt med Fylkesmannen for å kvalitetssikre de vurderinger som har blitt gjort. Konklusjonen er at kommunen har plikt til å videreføre tjenester etter enkeltvedtak også ved ferieavvikling, men dette vil i stor grad være begrenset av tjenestemottakers opphold innenfor kommunens grenser.

Det er utarbeidet en rutinebeskrivelse som tydeliggjør at Haugesund kommune sine ansatte ikke reiser på ferietur med beboere som en del av jobben sin ferdigstilles. I hvilken grad de har anledning til å bli med personer de kjenner via sitt ansettelsesforhold i Haugesund kommune på fritiden sin, er også tydeliggjort. De praktiske tingene som blant annet dekning av reisekostnader til slike feriereiser er ikke Haugesund kommune sitt ansvar. Det er også tydelig i rutinebeskrivelsen.

6. Tydeliggjøre rutinene knyttet til innhenting av autorisasjon og politiattest ved interne ansettelser.

Ledere og ansatte i Tiltaks- og boligenheten skal forholde seg til overordnet rutine i Haugesund kommune for innhenting av politiattest og autorisasjon og det er tydeliggjort at dette også gjelder ved interne ansettelser i Haugesund kommune.

Lederne skal være godt kjent med rutinen, de forskjellige lovhjemlene for politiattester og krav om autorisasjon som gjelder for virksomheter innen helse og omsorg.

Sekretariatets kommentarer

I følge forskrift om kontrollutvalg og revisjon, tilligger det kontrollutvalget å se til at kommunedirektøren følger opp rapporter. Dette skal sikre at kontroll og tilsyn får effekt og bidra til forbedring. Utvalget skal gi rapport til bystyret hvordan merknadene er fulgt opp.

Det er praksis for at administrasjonen møter i utvalget og orienterer om oppfølgingen, i tillegg til skriftlig oversendelse.

Det ligger ikke til kontrollutvalget å fastsette hvordan administrasjonen skal følge opp påviste avvik/svakheter i det konkrete tilfellet, da dette er kommunedirektøren ansvar.

Kontrollutvalget kan også rapportere om tidligere saker til bystyret, dersom kontrollutvalget mener saker ikke er fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

Sekretariatet mener administrasjonen viser at de har fulgt opp anbefalingene på en god måte. Utvalget må selv ta stilling til om det er ønskelig med videre oppfølging.

Aksdal, 18.08.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgiver/utvalgssekretær

Haugesund kommune Tiltaks- og boligenheten

Vår ref.
Saksnr 2019/4601
Løpenr. 7506/2020
Arkivkode 217

Saksbehandler
Kathrine Straum
Tlf. 52 74 45 33

Vår dato
17.08.2020

OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT FRA KPMG - RUTINER FOR BEBOERMIDLER OG ANSETTELSESFORHOLD

Forvaltningsrapporten fra KPMG angående rutiner for beboermidler og ansettelsesforhold ble behandlet i Haugesund kontrollutvalg 26.11.2019 og følgende tre punkter skal ifølge vedtak følges opp:

1. Haugesund bystyre tar den framlagte forvaltningsrevisjonsrapporten om «Rutiner for beboermidler og ansettelsesforhold» til orientering.
2. Rapporten oversendes kommunedirektøren for videre oppfølging av rapportens seks anbefalinger.
3. Kommunedirektøren gir tilbakemelding til bystyret via kontrollutvalget om oppfølging av bystyrets vedtak innen ca. 6 måneder.

De seks punktene i KPMG-rapporten som skal følges opp er:

1. Tiltaks- og boligenheten bør tydeliggjøre rutinen knyttet til håndtering av beboermidler:
 - hvilke ansatte som skal ha tilgang til de beboernes midler
 - hvem som skal ha tillatelse til å behandle beboermidlene.
2. Tiltaks- og boligenheten bør gjennomføre risikovurderinger av ansattes behandling av beboermidler, både på overordnet- og avdelingsnivå. På identifiserte risikoområder, bør det etableres risikoreduserende tiltak.
3. Tiltaks- og boligenheten bør ha en mer systematisk oppfølging av at rutinen for beboermidler etterleves.
4. Tiltaks- og boligenheten bør tydeliggjøre når det skal føres avvik på rutinen knyttet til håndtering av beboermidler.
5. Etablere rutiner som sikrer forsvarlig bemanning for beboere på ferie, samt rutiner som avklarer kostnadsdekningen for ledsager mellom kommunen og beboere.
6. Tydeliggjøre rutine knyttet til innhenting av autorisasjon og politiattest ved interne ansettelser.

1. – 4. *Rutiner og ROS-analyser knyttet til beboermidler*

Overordnet rutine for virksomheten er revidert og tydeliggjør ansvarsområder som skissert i punktene nedenfor.

Det er gjennomført risikovurdering av ansattes behandling av beboermidler på virksomhetsnivå og i den enkelte avdeling. Leder i den enkelte avdeling er ansvarlig for å iverksette risikoreduserende tiltak på de områdene der det avdekkes svakheter, og gjennomføre kontinuerlig og systematisk kontroll på at avvik meldes og behandles fortløpende, og rutine følges.

5. *Etablere rutiner som sikrer forsvarlig bemanning for beboere på ferie, samt rutiner som avklarer kostnadsdekningen for ledsager mellom kommunen og beboere.*

Tjenestemottakere i kommunens boligtilbud for mennesker med utviklingshemming har fram til tidlig på 2000-tallet gjennomført feriereiser med bistand fra kommunalt ansatte.

Lønnskompensasjon har vært regulert gjennom lokal avtale mellom kommunen og den enkelte ansatte.

I 2007 ble det inngått sentral særavtale (SGS1030) mellom KS og LO/Unio/YS/Akademikerne. Kommunen må forholde seg til denne avtalen som innebar en betydelig økning i kommunens kostnader knyttet til slike feriereiser.

Kommunen har ikke avsatt midler for å dekke økte lønnskostnader. På denne bakgrunn har disse turene i stor grad falt bort.

Administrasjonen har gått gjennom aktuelt lovverk for å se nærmere på kommunens forpliktelser når det gjelder de aktuelle forhold. I henhold til helse- og omsorgstjensteloven har kommunen et ansvar for å gi bistand til personer som har et særlig hjelpebehov grunnet sykdom, funksjonshemming, alder eller andre årsaker. Kommunen kan gi støtte til ferieturer for personer med store bistandsbehov med hjemmel i samme lovverk. Ansvar er imidlertid ikke definert som en plikt.

Rett til ferie må for øvrig ikke forveksles med rett til å dra på feriereise; alle arbeidstakere, også de på dagsentre eller innenfor varig tilrettelagt arbeid (VTA), har rett på ferie. Dette er en lovfestet rett hjemlet blant annet i ferieloven. Det foreligger imidlertid ingen rett i juridisk forstand til å dra på ferietur.

Kommunen har vært i kontakt med Fylkesmannen for å kvalitetssikre de vurderinger som har blitt gjort. Konklusjonen er at kommunen har plikt til å videreføre tjenester etter enkeltvedtak også ved ferieavvikling, men dette vil i stor grad være begrenset av tjenestemottakers opphold innenfor kommunens grenser.

Det er utarbeidet en rutinebeskrivelse som tydeliggjør at Haugesund kommune sine ansatte *ikke* reiser på ferietur med beboere som en del av jobben sin ferdigstilles. I hvilken grad de har anledning til å bli med personer de kjenner via sitt ansettelsesforhold i Haugesund kommune på fritiden sin, er også tydeliggjort. De praktiske tingene som blant annet dekning av reisekostnader til slike feriereiser er ikke Haugesund kommune sitt ansvar. Det er også tydelig i rutinebeskrivelsen.

6. *Tydeliggjøre rutinene knyttet til innhenting av autorisasjon og politiattest ved interne ansettelser.*

Ledere og ansatte i Tiltaks- og boligenheten skal forholde seg til overordnet rutine i Haugesund kommune for innhenting av politiattest og autorisasjon og det er tydeliggjort at dette også gjelder ved interne ansettelser i Haugesund kommune.

Lederne skal være godt kjent med rutinen, de forskjellige lov hjemlene for politiattester og krav om autorisasjon som gjelder for virksomheter innen helse og omsorg.

Kathrine Straum
virksomhetsleder

Haugesund kommune Tiltaks- og boligenheten

Vår ref.
Saksnr 2019/4601
Løpenr. 7506/2020
Arkivkode 217

Saksbehandler
Kathrine Straum
Tlf. 52 74 45 33

Vår dato
17.08.2020

Retningslinje for ferieturer/ fritidsturer der mottakere av kommunale helse- og omsorgstjenester trenger ledsager

I henhold til helse- og omsorgstjensteloven har kommunen et ansvar for å gi bistand til personer som har et særlig hjelpebehov grunnet sykdom, funksjonshemming, alder eller andre årsaker.

Kommunen kan gi støtte til ferieturer for personer med store bistandsbehov med hjemmel i samme lovverk. Ansvaret er imidlertid ikke definert som en plikt. Haugesund kommune arrangerer heller ikke ferier for brukere av kommunale helse- og omsorgstjenester (Ref.2007/4413).

På bakgrunn av dette har Haugesund kommune bestemt at utgifter eller lønn til ansatte som er ledsager for tjenestemottakers private ferieturer/ fritidsreiser ikke kompenseres av Haugesund kommune, jfr. Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjensteloven) § 11-1. Kommunens ansvar for utgifter, 5 ledd.

Hvis mottakere av kommunale helse- og omsorgstjenester trenger ledsager på ferietur/ fritidstur og ønsker å ha ansatte i Haugesund kommune med på sin private fritidsreiser/ferieturer, må det skje på den ansattes fritid. Den ansatte kan ikke planlegge turer som kommer i konflikt med bestemt arbeidstid. Den ansatte kan heller ikke bruke arbeidstiden til å planlegge slike reiser.

Det er tjenestemottaker som må dekke utgifter til reise og eventuelt avtalte utgifter for ledsager.

Avvik:

Avvik på dette reglementet skal registreres og behandles i avviksmodulen i RiskManager. Det vil si at feil/svikt rettes opp, og endringer blir gjort for å sikre at tilsvarende avvik ikke skjer igjen.

Lov- og avtaleverk

Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) LOV-2011-06-24-30

https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2011-06-24-30#KAPITTEL_11

Arbeidsreglement for haugesund kommune, Bestemmelser§ 15 Annet lønnet arbeid

[Arbeidsreglement for Haugesund kommune](#)

Momentliste for egenkontroll og ROS analyse
etter forvaltningsrevisjonsrapport KPMG

Beboermidler og ansettelsesforhold

2.3 VURDERING

Systematisk kontroll på at
rutinene etterleves –
sjekkliste

Egenkontroll av håndtering av beboermidler

Bolig:

dato:

Kontrollspørsmål	Merknader
Er den enkelt beboers verges mandat kjent for boligen, og er dette dokumentert ?	
Har alle beboerne som har behov for det fått opprettet verge?	
Er det verge som betaler faste utgifter, og gjøres det via bank? Autogiro?	
Er det opprettet bankkonto som ansatte disponerer for bruker?	
Er det satt en grense for hvor høyt beløp som skal kunne disponeres av bruker som trenger bistand ved bruk av kontakter eller bankkort av personalet?	
Blir bankkort, pinkode og kontakt oppbevart i låsbart skap?	
Blir det dobbeltsignert når bankkort hentes ut og levers tilbake?	
Blir alle økonomiske transaksjoner dokumentert med kvitteringer/uttaksmeldinger fra minibank?	
Blir det systematisk regnskapsført når tjenestemottaker trenger bistand ved bruk av bankkort eller kontanter?	
Blir regnskapsføringen ført på de skjemaene som er laget?	
Ajourføres regnskapet hver måned?	
Følges det opp av avdelingsleder at verge gjennomgår regnskapet og godkjenner dette?	

Blir alle større innkjøp klarert med verge?	
Blir det ført avvik ved mangler eller feil i regnskap?	
Er det definert hvem av de ansatte som skal ha mulighet til å disponer bankkort og tilgang til	
Blir det jevnlig gjennomført stikkprøve kontroll på at interne rutiner i virksomheten blir fulgt, og i så tilfelle hvor ofte?	
Har bolig ansatte som har begrensninger i arbeidsforholdet, for eksempel knyttet til håndtering av beboermidler?	

Sannsynlighet	1. Lite sannsynlig Tenkelig < 1 pr år	2. Sannsynlig Har skjedd. > 1 pr år	3. Meget sannsynlig Har skjedd flere ganger månedlig	4. Svært sannsynlig Vil skje flere ganger ukentlig
Konsekvens	1. Ingen fare For mennesker, utstyr og miljø	2. Farlig For mennesker, utstyr og miljø	3. Kritisk For menneske, utstyr og miljø	4. Katastrofal For mennesker, utstyr og miljø

Risikomatrix/risikovurdering

Sannsynlighet	Konsekvens			
	1 Ingen fare	2 Farlig	3 Kritisk	4 Katastrofal
4 Svært sannsynlig	4	8	12	16
3 Meget sannsynlig	3	6	9	12
2 Sannsynlig	2	4	6	8
1 Lite sannsynlig	1	2	3	4

Poeng for konsekvens og sannsynlighet ganges. Ut fra poengsummen som hendelsen da får kan en vurdere risiko:

- 8-16 (rød farge): Høy risiko. Vil som oftest kreve strakstiltak.
- 4-6 (gul farge): Middels risiko. Risikoreduserende tiltak må igangsettes

- 1-4 (grønn farge): Liten risiko. Da er det ofte ikke nødvendig å iverksette risikoreducerende tiltak, så lenge krav i lov og forskrift er oppfylt.

HANDLINGSPLAN FOR HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETSARBEID

Kopi av risikoanalyse og denne handlingsplanen skal sendes til arbeidsmiljøutvalget som orienteringssak.

Enhet/avdeling: _____ Dato: _____

Leder: _____ Verneombud: _____

Nr.	Forhold eller arbeidsoppgaver som kan medføre risiko	Risiko-verdi	Beskrivelse av tiltaket	Ansvarlig	Lukking (dato)	Evaluering (dato)

Noen tips: Lag handlingsplanen på bakgrunn av en risikoanalyse. Knytt de definerte problemene til arbeidsmiljøloven eller forskrifter. La tiltakene være konkrete, realistiske og objektivt målbare. Vær tydelig på **hvordan, når og av hvem** tiltakene skal evalueres (etter og/eller under gjennomføring). Gjør tiltaksplanen kjent blant de ansatte. Drøft planen jevnlig med verneombudet.

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Kontrollutvalget	09.06.20	14/20
Kontrollutvalget	25.08.20	20/20

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

ARBEIDET MED OG PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL 2020-2024 – INNSPILL KNYTTET TIL RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERINGER – 2. GANG

Sekretariatets forslag til vedtak:

Haugesund kontrollutvalg har kommet med innspill til risiko- og vesentligvurderingene.

Forvaltningsrevisor vil innarbeide innspillene i arbeidet med risikovurderinger og i ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Haugesund kontrollutvalg tar saken opp til ny behandling i septembermøtet, for å prioritere de ulike prosjektene.

Vedlegg: innspill fra Camilla K. Strømø (Frp) – fullstendig versjon

Bakgrunn:

Haugesund kontrollutvalg gjorde følgende vedtak i møtet 09.06.20, sak 14/20:

Haugesund kontrollutvalg tar saken opp til ny behandling i augustmøtet. I forkant av møtet bes hvert medlem sende inn forslag på to temaer til forvaltningsrevisjon og/eller eierskapskontroll, med frist 14.08.20.

Haugesund kontrollutvalg inviterer Karmsund Havn IKS til møtet 25.08.20 for å orientere om selskapets drift, med vekt på økonomi og investeringer.

Saksorientering

Haugesund kontrollutvalg engasjerte i møtet 26.11.19, sak 33/19 KPMG AS til å lede arbeidet med å utarbeide risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunen og å komme med utkast til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020-2024, slik det ble beskrevet i prosjektplan.

Kontrollutvalgene skal i tråd med ny kommunelov § 23.2 annet ledd «*minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner*» og etter kommunelov § 23-4 «*utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres.*»

Ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er det kommunestyret selv etter innstilling fra kontrollutvalget som skal vedta. Planen «*baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper*».

Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Workshopen, som det var invitert til 17.03.20, ble som kjent avlyst pga. de igangsatte koronatiltakene fra regjeringen. Workshopen skulle være en viktig del av prosessen for å komme med innspill til ny analyse og plan. Det innebærer at analysedokumentet er noe forsinket.

Forvaltningsrevisor vil ta med seg innspill som er sendt inn, og som kommer frem i dette møtet, i det videre arbeidet med risiko- og vesentligvurderingene .

Innspill fra medlemmene

Medlemmene har i tråd med vedtaket i møtet 09.06.20 kommet med følgende innspill/forslag:

Frank Hendrikse – MDG:

Med tanke på fokus på liv & helse foreslår jeg 'sykkel- og trafikksikring' igjen.

KPMGs presentasjon viser en oppsummering av avviksmeldinger i de diverse sektorer av Haugesund kommune de siste tre årene. Jeg synes at 'skader, vold og trusler' i Oppvekst økes veldig mye fra 67 in 2017, 150 i 2018 til 529 meldinger i 2019. Jeg foreslår at kontrollutvalget ser nærmere på det, muligens i kombinasjon med emnet 'Skolemiljø, §9a i opplæringsloven' som har blitt nevnt før i kontrollutvalget.

Arne Sjursen – PP

Spesialundervisning og Sikkerhet for hjemmetjenesten, sistnevnte relatert til HMS + Karmsund Havn og Haugesund kultur og Festivalutvikling

Kari Louise Mæland - KRF

*Sykkel og trafikksikring
Tilskudd til frivillige organisasjoner*

Gudrun Caspersen – Ap

IT-sikkerhet

Marte Lysaker - SV

Ansettelse i kommunen. Følger kommunen regelverket innenfor ansettelsessaker? Herunder er det aktuelt å se på om kommunen følger regler om ekstern utlysning, fortrinnsrett, midlertidige ansettelse og diskriminering. Er utlysningstekst til uttalelse hos aktuelle organisasjoner?

Hvordan følges regelverket opp rundt søkere som ber seg unntatt offentlighet, og sikres åpenhet ved ansettelse? Blir ansettelsesprosesser tilstrekkelig dokumentert? Hvilke rutiner er det for å sikre at kvalifikasjonsprinsippet legges til grunn ved ansettelse?

Offentlige anskaffelser. Kommunen foretar anskaffelser for store beløp. Regelverket for offentlige anskaffelser er omfattende og detaljert. Dersom det skjer feil ved anskaffelser, kan kommunen bli erstatningsansvarlig for store beløp. Aktuelle temaer å se på: Har kommunen kontrollrutiner som sørger for at regelverket ved offentlige anskaffelser etterleves? Har relevant personell tilstrekkelig kompetanse innenfor innkjøp? Følges reglene om kunngjøring? Skjer tildeling på bakgrunn av objektive og ikke-diskriminerende vilkår? Brukes eneleverandøruntaket i tråd med regelverket?

Gudvin Selsås, John M. Økland og Anna Kari Rasmussen - H

Psykisk helse. Vi har i Haugesund 14 – 15 identifiserte personer gående fritt, hvor det sies at de er kapable til å kunne ta livet av andre. En av de har allerede gjort det. Hva er kommunens ansvar. Har det sviktet noe sted? Kan man i kommunen ved kommunelegen foreta tvangsinnleggelse? Er dette gjort? Ikke? Hvorfor? Fungerer samhandlingen mellom de offentlige aktørene med utgangspunkt i disse utfordringene? Hvis ikke, hvem har meldeplikt i forhold til dette?

Sykefravær i kommunen. HGSD kommune har svært høyt sykefravær ved noen avdelinger. Dette over flere år. All erfaring i forhold til høyt sykefravær tilsier at feilkilder ligger hos arbeidsgiver. Ansvarer ligger uansett her. I hvor stor grad går dette utover tjenesteproduksjonen? Hvilke oppfølgingsrutiner følges ved sykefravær? Finnes det arbeidsmiljøundersøkelser? Har institusjonsleder nødvendig støtte i fra HR i kommunen?

Tor Inge Vormedal – Sp

Jeg har tidligere foreslått en revisjon av de store utbyggingsplanene til Karmsund Havnevesen. Karmsund Havnevesen har i dag stor gjeld, men planlegger en stor utbygging av havnen ved Husøy i milliardklassen. Kommunene står solidarisk ansvarlig for gjelden til Karmsund Havnevesen. Er investeringene realistiske?

Slik jeg har forstått det må kostnader med spesialundervisning finansieres av den enkelte skole. Ettersom behovet ikke jevnt fordelt blir spørsmålet hvilke konsekvenser dette får både i forhold til tiltak for de som trenger spesialundervisning og øvrige elever. Bør en bort fra modellen med at kostnaden med spesialundervisning finansieres av den enkelte skole?

Svein Abrahamsen – V

Funksjonshemmedes levekår: Nasjonale undersøkelser viser at unge med nedsatt funksjonsevne har dårligere livskvalitet enn jevnaldrende i befolkningen ellers. Livskvalitet handler om levekår, helse og psykososiale forhold. Hvordan er status for dette i Haugesund kommune? Hva kan gjøres bedre?

Haugesundskolen - elevene sine grunnleggende ferdigheter: Alle elever som går ut av grunnskolen skal mestre grunnleggende ferdigheter for å kunne delta i videre utdanning og arbeidsliv.

Kvalitetsmeldingen viser at grunnskolen i Haugesund har et utviklingspotensiale innen elevene sine grunnleggende ferdigheter, særlig innen lesing. Det er også forskjeller mellom skolene. Hva er årsaken til dette og hva kan bør gjøres for å bedre resultatene?

Camilla K. Strømø – Frp – her er et utdrag, se vedlegg for fullstendig forslag

Opplæringsloven (§ 9 a i opplæringsloven). Barn og unge som er utsatt for mobbing har større sannsynlighet for helsemessige utfordringer, spesielt de som er utsatt for mobbing over lang tid. Dette kan være alt fra ensomhet, angst, selvmordstanker, atferdsproblemer, rusmiddelbruk til posttraumatisk stress-symptomer. I tillegg vil barnet kunne få utfordringer med læring og konsentrasjon i skolen. Forskningen viser at det å bli utsatt for mobbing har sammenheng med økt fravær fra skolen og dårligere skoleprestasjoner.

Enhet for psykisk helse og rus – med fokus på LAR. Enhet for psykisk helse og rus har en rekke viktige oppgaver å utføre for kommunen. Deriblant psykososialt kriseteam som skal aktiveres ved kriser, ulykker og katastrofer som berører enkeltpersoner, familier og lokalsamfunn. De har også lavterskeltilbud innen psykisk helse der voksne med ulike former for psykisk helse kan blant annet få raskt hjelp til sine utfordringer. De har også tilbud som «Lavterskel helse og rus» for voksne over 18 år og elever i videregående skole med rusproblematikk

Videre saksgang

Det legges opp til at ROV-analysen og et utkast til ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll vil være klar og kan presenteres i septembermøtet. Som grunnlag for diskusjonen i møtet vil analysedokumentene være ferdiggjort og utvalget vil da måtte prioritere blant de foreslåtte prosjektene.

Forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll vil bli lagt fram for utvalget for endelig godkjenning i oktober og videresendelse til bystyret. Planene vil da være ferdige og vedtatt av bystyret før nyttår, og innen lovens frist.

Aksdal, 18.08.20

Odd Gunnar Høie (sign.)
Rådgiver/utvalgssekretær

Forslag tema forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Forslag 1 forvaltningsrevisjon Opplæringsloven (§ 9 a i opplæringsloven)

Barn og unge som er utsatt for mobbing har større sannsynlighet for helsemessige utfordringer, spesielt de som er utsatt for mobbing over lang tid. Dette kan være alt fra ensomhet, angst, selvmordstanker, atferdsproblemer, rusmiddelbruk til posttraumatisk stress-symptomer. I tillegg vil barnet kunne få utfordringer med læring og konsentrasjon i skolen. Forskningen viser at det å bli utsatt for mobbing har sammenheng med økt fravær fra skolen og dårligere skoleprestasjoner.

Mobbing i barndommen kan påvirke et menneske også i voksenlivet, som kan komme i form av blant annet depresjon, angst, lav selvtillit, selvmordstanker, PTSD, tap av arbeid,/karriere med mer. Konsekvenser for det enkelte menneske og samfunnet kan altså være store.

I Haugesund kommune oppgir 4% i 2018 og 5,7% i 2019 at de blir mobbet 2-3 ganger i måneden eller oftere. I 2017 var det 121 som ble mobbet. I 2018 var det ca. 150 elever og i 2019 ca. 257 elever.

I 2017 kom det en endring om skolemiljø i opplæringsloven (§ 9 a i opplæringsloven) som skal gi elevene et bedre skolemiljø. Det står beskrevet i Kvalitetsmeldingen til Haugesund kommune for barnehage og skole 2018 følgende «De nye endringene i kapittel 9 A setter standarder, plasserer ansvar og legger tydeligere og strengere plikter på både skoleeier og ansatte i skolen. Ved mistanke eller varsel om mobbing skal skolene lage en konkret aktivitetsplan som beskriver situasjonen, tiltak som settes inn og tidfestet evaluering. Elever som blir mobbet og deres foreldre får styrket sine rettigheter blant annet ved å kunne få saker prøvd av Fylkesmannen dersom skolen ikke viser rask og effektiv handling i enkeltsaker. De skal også høres i utvikling og evaluering av tiltakene. Skoleeier i kommunene blir nå i større grad koblet inn og følger opp enkelte av sakene.»

Haugesund kommune har også satt opp en del tiltak for 2019 i denne kvalitetsmeldingen for å sikre et godt skolemiljø for elevene i kommunen, men de påpeker at tallet for mobbing er høyt.

Jeg anbefaler derfor at vi tar en gjennomgang av kommunens oppfølging og tiltak om skolemiljøet opplæringsloven (§ 9 a i opplæringsloven).

Kilde: <https://utdanningsforskning.no/artikler/a-bli-utsatt-for-mobbing--en-kunnskapsoppsummering-om-konsekvenser-og-tiltak/>

<https://www.vi.no/helse/det-er-ditt-ansvar-at-du-ble-mobbet/69581938>

<https://skoleporten.udir.no/rapportvisning/grunnskole/laeringsmiljoe/elevundersoekelsen/haugesund-kommune?orgaggr=a&kjonn=a&trinn=7&sammenstilling=1&fordeling=2>

https://www.haugesund.kommune.no/images/hkskole/Filer/Kvalitetsmelding/Kvalitetsmelding_for_barnehage_og_skole_2018.pdf

Forslag 2 Enhet for psykisk helse og rus – med fokus på LAR

Enhet for psykisk helse og rus har en rekke viktige oppgaver å utføre for kommunen. Deriblant psykososialt kriseteam som skal aktiveres ved kriser, ulykker og katastrofer som berører enkeltpersoner, familier og lokalsamfunn. De har også lavterskeltilbud innen psykisk helse der voksne med ulike former for psykisk helse kan blant annet få raskt hjelp til sine utfordringer. De har også tilbud som «Lavterskel helse og rus» for voksne over 18 år og elever i videregående skole med rusproblematikk.

På bakgrunn av samtale med ansatte i T3 Sammen Senteret uttrykker de en bekymring for utdeling av legemiddelassisterte medisiner som deles ut hos Lavterskel helse og rus i Haugesund sentrum. De har sagt at en stor mengde av medisinerne som blir delt ut, blir senere solgt «på gata». Dette mener jeg er bekymringsverdig.

Det som også er bekymringsverdig er at flere har dødd av overdose i Haugesund i 2020 enn tidligere år. T3 Sammen Senteret forteller om økt vold blant rusmisbrukerne i Haugesund. I senere tid har vi sett på nyhetene om drap og vold knyttet til rusproblematikk i byen. Noe av årsaken er mangel på narkotika på grunn av covid-19.

Så langt jeg kan se har ikke denne enheten vært gjennom en forvaltningsrevisjon på lang tid, og mener at en gjennomgang er på høy tid.

Kilder:

https://www.haugesund.kommune.no/images/artikkelbilder/Helse%20og%20forebygging/Psykisk_helse_rus/Filer/Årsmelding_for_Psykisk_helse_og_rus_2018.pdf

<https://www.h-avis.no/stor-okning-i-overdoser-i-ar-det-bekymrer-noe-enormt/s/5-62-990496?access=granted>

Med vennlig hilsen
Camilla Klovning Strømø

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	25.08.20	21/20
Bystyret	09.12.20	

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	151	

BUDSJETT FOR 2021 - KONTROLLARBEIDET I KOMMUNEN – KONTROLLUTVALGETS FORSLAG

Sekretariatets forslag til vedtak og innstilling:

Haugesund kontrollutvalg fremmer forslag om budsjett for kontrollarbeidet i Haugesund kommune med en totalramme på **kr 1 770 000 ekskl. mva.** for 2021 fordelt med følgende:

Kontrollutvalget	kr	267 000
Kjøp av sekretærtjenester	kr	403 000
Kjøp av revisjonstjenester	kr	1 100 000

Vedlegg: Forslag til budsjett for 2021

Saksorientering:

I følge kommuneloven har kontrollutvalget et vidt arbeidsområde, og er kun underordnet bystyret. Kontrollutvalgets arbeid er ikke avgrenset til økonomiske forhold. Kontrollutvalget skal også påse at saksforberedelse og beslutningsprosess, både i administrasjonen og i de øvrige politiske organer, fungerer på en måte som garanterer oppfyllelse av alle faglige krav og ivaretar grunnleggende rettssikkerhetshensyn overfor kommunens innbyggere og andre som måtte bli berørt av vedtakene.

Kontrollutvalgets ansvar er i første rekke et påseer-ansvar, og utvalgets rolle vil først og fremst være bestiller rollen. En viktig del av dette ansvaret vil være å påse at bestillingene til revisor tilfredsstiller kommunens behov til enhver tid.

Dersom kontrollutvalget ønsker å foreta en tilleggsbestilling hos revisor utover det gjeldende oppdrag, må utvalget anmode bystyret om en høyere ramme.

Kontrollutvalget har et lovpålagt ansvar for å utarbeide budsjettforslaget for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Da kontrollutvalget kun er underlagt bystyret, skal kontrollutvalgets budsjettvedtak i henhold til forskriftene legges fram for bystyret i forbindelse med at kommunen samlede budsjett for 2021 skal vedtas. Dersom **kontrollutvalgets innstilling** er lagt inn av administrasjonen i rådmannens budsjettforslag, er det antatt at det **ikke er nødvendig** å legge det fram for kommunestyret **som egen sak**.

Budsjettet skal omfatte alle utgifter forbundet med kontrollutvalgets, sekretariatets og revisjonens samlede virksomhet. Dette gir kontrollutvalget et forpliktende ansvar for budsjett og regnskap tilsvarende det de enkelte resultatenheter i kommunen har. Forskriftene pålegger kommunen å ha en forsvarlig revisjonsordning og et uavhengig sekretariat. Budsjettforslaget omfatter derfor **lovpålagte oppgaver**.

Forskriften om kontrollutvalg og revisjon § 2 sier følgende om budsjettbehandlingen:

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14–3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.

Budsjettforslaget er delt inn i tre hovedpunkter: utgifter til kontrollutvalgets samlede virksomhet, utgifter til kjøp av sekretariatstjenester og kjøp av revisjonstjenester.

1. Kontrollutvalgets utgifter

Kontrollutvalgets egne utgifter er økt i forhold til nytt antall medlemmer i utvalget. Kontrollutvalget fastsetter ikke selv møtegodtgjørelsen, men den er innarbeidet i budsjettforslaget for å synliggjøre samlede tilsyns- og kontrollutgifter. Budsjettet forutsetter en aktivitet i utvalget som tidligere år med 8 møter i kalenderåret.

Kontrollutvalget har åpne møter og møtene avholdes på rådhuset. Det er ikke lagt opp til bevertning på møtene. Det er lagt inn midler til kursdeltakelse og medlemskap i nettverk for kontrollutvalg.

2. Sekretariatet

Haugesund kommune er medeier i det interkommunale selskapet Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS og kjøper sekretariatstjenestene for kontrollutvalget herfra. Representantskapet vedtok budsjettet for 2021 i møte 27.04.20, sak 9/20. Budsjettet er utarbeidet på bakgrunn av selskapsavtalen, der det skal betales en årlig fast grunnsum og etter medgått timeforbruk basert på eierandel.

Kostnadene for Haugesund neste år er satt til kr 403.000, som utgjør en økning på ca. 3,5 %. I prisen innbefatter normal aktivitet i utvalget, saksbehandling, utsending av innkallinger og utskrifter, arkivhold m.m.

3. Revisjonskostnader

Regnskapsrevisjonen utføres innenfor fastsatt lovbestemte krav og til en fast pris med enhver tid gjeldende leverandør. I anbudet var det lagt opp til opsjon for kjøp av timer til forvaltningsrevisjon og andre kontroller med opptil 750 timer.

Mulighetene for kjøp av forvaltningsrevisjoner har årlig blitt redusert de siste årene som følge av reduserte rammer etter bystyrets behandling. De siste årene har bystyret bevilget kr 1 226 000 til revisjon og sekretariatstjenester. På grunn av økningen i kostnadene til sekretariatet og det faste revisjonsoppdraget har resultatet blitt at utvalget har klart mindre midler til forvaltningsrevisjon nå enn tidligere.

Utvalgets mulighet for å kunne bestille forvaltningsrevisjoner er blitt redusert fra ca 750 timer årlig til ca. 550 timer, eller en rapport mindre i året.

Fra sekretariatets side er det for 2021 foreslått at det budsjetteres med kjøp av revisjonstjenester på kr 1 100 000. Dette inkluderer kostnader til regnskapsrevisjon og kjøp av forvaltningsrevisjon/selskapskontroll for inntil 750 timer. Avtaleprisen er justert for konsumprisindeksen med ca. 3 %.

Bystyret har de siste årene bevilget 1 226 000 kr til kommunens kontrollarbeid. Dette har inkludert utgiftene til sekretariatet, fast regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. For å opprettholde tidligere års antall rapporter må det bevilges tilsammen **kr 1 503 000** til revisjon og sekretariat.

Dersom administrasjonen ikke ønsker å følge utvalgets innstilling, må utvalgets innstilling legges frem som egen sak for bystyret, samtidig som det samlede budsjett blir vedtatt av bystyret i desember. Sekretariatet vil i år spesielt følge opp at dette blir gjort, om ikke utvalgets forslag blir lagt inn av kommunedirektørens i hans budsjettforslag. Som det framgår av lovpålegg, er det ikke opp til administrasjonen å foreslå kutt i kontrollarbeidet.

Revisjonsavtale ble inngått med KPMG AS gjeldende fra 01.07.16 og for fire år. Bruk av opsjon for 1 år ble vedtatt av bystyret 12.06.19, sak 41/19. Avtalen med KPMG AS gjelder nå frem til 30.06.21, og inneholder prisjustering av fastpris og timepris i avtaleperioden. Ny revisjonsavtale vil bli gjeldende fra 01.07.21. Revisjonsoppdraget vil bli sendt ut på anbud høsten 2020 og ny avtalepris blir derfor ikke avklart før i begynnelsen av 2021. Det er derfor knyttet noe usikkerhet til prisen på revisjonstjenestene i tiden fremover.

Kontrollutvalgets samlede budsjettforslag

For oversikt over budsjettforslaget for 2021, se eget vedlegg. Kommunen betaler merverdiavgift på kjøp av tjenester fra revisor. Disse blir refundert, slik at denne posten skal gå i null. Det blir foreslått et samlet budsjett på kr 1 770 000 eksklusiv mva. til kontroll i 2021.

Kontrollutvalget er direkte underlagt bystyret. Forskriftene pålegger derfor kommunen å sørge for at kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme skal følge formannskapetets innstilling til bystyret, slik at dette forslaget er kjent for bystyret når totalbudsjettet skal behandles.

Sekretariatet forutsetter at dersom det skjer en reduksjon i budsjettforslaget, skal det skje av formannskap/bystyre i tråd med forskriftene og ikke av administrasjonen. Dersom bystyret vedtar endringer i kontrollutvalgets budsjettforslag må dette meldes til kontrollutvalgets sekretariat.

Saken legges frem for kontrollutvalget til diskusjon knyttet til utvalgets prioriteringer for kommende år, samt en anbefaling til bystyret for kommende års ramme til kontrollarbeidet.

Aksdal, 18.08.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgiver/utvalgssekretær

BUDSJETT 2021

KONTROLLARBEIDET - HAUGESUND KOMMUNE

ART I KOSTRA	TEKST	UTVALGET	SEKRE- TARIAT	REVISJON	BUDSJETT 2021	UTVALGETS BUDSJETT 2020	Merk- nader
1081	Godtgjørelse leder	40 000			40 000	28 000	
1081	Godtgjørelse medlemmene	115 000	-	-	115 000	51 000	1
	Telefongodtgjørelse leder	2 000			2 000	2 000	
1080	Tapt arbeidsfortjeneste	19 000	-	-	19 000	18 000	
1099	Arbeidsgiveravgift	16 000	-	-	16 000	11 000	
0	Lønnsutgifter	192 000	-	-	192 000	110 000	
1150	Kurs og opplæring	50 000	-	-	50 000	50 000	
1171	Skyss og kostgodtgjørelse	15 000	-	-	15 000	15 000	
11950	Medlemskap og kontingenter	10 000	-	-	10 000	10 000	
1	Andre utgifter	75 000	-	-	75 000	75 000	
1370	Kjøp av KPMG AS	-	-	1 100 000		1 076 000	2
1375	Kjøp fra HKS IKS	-	403 000	-	403 000	389 000	3
	TOTALT	267 000	403 000	1 100 000	1 770 000	1 650 000	

Merknader:

1. Planlagt 8 møter i 2021 (1198 x 8 x 12)
2. Inkluderer regnskaps- og forvaltningsrevisjon
3. Inkluderer sekretariatstjenester for utvalget sine møter

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	25.08.20	22/20
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 25.08.20

Sekretariatets forslag til vedtak:

Referatsakene 27 – 35 blir tatt til orientering.

Saksvedlegg:

- 27. Statusrapport pr. august 2020
- 28. Innkalling til eiermøte i Karmsund Havn IKS 18.06.20
- 29. Innkalling til møte i havnerådet - Karmsund Havn IKS 04.08.20
- 30. Innkalling til generalforsamling i Haugesund Parkering Holding AS 09.06.20
- 31. Innkalling til representantskapsmøte i Haugaland Vekst IKS 12.06.20
- 32. Protokoll fra representantskapsmøte i HIM IKS 27.05.20
- 33. Protokoll fra representantskapsmøte i Interkommunalt Arkiv Rogaland IKS 10.06.20
- 34. Etiske retningslinjer for Haugesund kommune fra 25.04.18
- 35. «Kontrollutvalget kan kreve at kommunedirektøren stiller på møte» - Kommunal Rapport 17.08.20

Saksorientering:

Sakene blir lagt frem for kontrollutvalget til orientering.

Aksdal, 18.08.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgiver/utvalgssekretær

Kontrollutvalget - statusoversikt pr. august 2020

Saker fra bestilling til behandling i kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjoner	Bestilt	Tidsbruk	Status	Ferdig dato	Merknader
Barnevern	09.06.20	320 timer	Under utarbeidelse	Høsten 2020	
Risiko- og vesentlighets vurdering	26.11.19	140 timer	Under utarbeidelse	Høsten 2020	
Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll	26.11.19			Høsten 2020	
Selskapskontroller					

Saker under politisk behandling eller til oppfølging i kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjoner	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet i bystyret	Planlagt oppfølg.	Merknad
Rutiner for beboermidler og ansettelsesforhold	11.06.19	26.11.19	05.02.20	25.08.20	250 timer
Selskapskontroller					

Avsluttede prosjekter

Forvaltningsrevisjoner	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet i bystyret	Fulgt opp i KU/BST	Merknader
Vedlikehold av kommunale bygg	08.05.18	27.11.18/ 29.01.19	13.03.19	04.02.20/ 04.03.20	Avsluttet
Samarbeidet om brann og redning på Haugalandet	30.10.18	14.05.19/ 27.08.19	12.06.19/ 16.10.19	Ingen oppfølging	Avsluttet
Legemiddelhåndtering	24.10.17	06.03.18/ 08.05.18	13.06.18	29.01.19/ 13.03.19	Avsluttet
Internkontroll og byggesaksbehandling	29.11.16	09.05.17	14.06.17	28.11.17/ 31.01.18	Avsluttet
Opplæringstilbud til minoritetsspråklige elever	08.02.16	30.08.16	19.10.16	06.06.17/ 06.09.17	Avsluttet
Selskapskontroller					
Karmsund Havn IKS	30.01.18	05.06.18/ 28.08.18	17.10.18	27.08.19/ 16.10.19	Avsluttet

Karmsund Havn IKS Havnedirektøren

Dato: 12.06.20

Innkalling til eiermøte i Karmsund Havn IKS

Det innkalles med dette til eiermøte, med fremmøte ved Husøyvegen 250. Møtet starter med omvisning på Husøy og påfølgende lunsjservering.

Torsdag 18.06.2020 kl. 12.00

Til orientering foreligger:

- Sak 01/20 Gjennomgang av fjorårets bedriftsøkonomiske resultat, og relatert til bransjen. (s. 2)
- Sak 02/20 Måleparameter for effektiv havnedrift per virksomhetsområde, relativt til bransjen (s. 26)
- Sak 03/20 Prognoser inneværende år og kommende 4 år (s. 31)
(Untatt offentlighet jf off.lov §13-2)
- Sak 04/20 Oppdatering fra Havnedirektøren; marked, drift, prosjekter og utvikling (s. 39)
- Sak 05/20 Fremtidens Karmsund Havn: flere deltakerkommuner i IKSet? (s. 40)
- Sak 06/20 Gismarvik Havn (s. 41)
- Sak 07/20 Lufthavndrift AS (s. 42)

Eventuelt

Forfall bes meddelt Karmsund Havn.

Haugesund, 12.06.19

Tore Gautesen
Havnedirektør

KARMSUND
HAVN

KARMSUND HAVN (IKS)
Postboks 186
5501 Haugesund
Tlf.: 52703750

Innkalling til møte i havnerådet

Det innkalles med dette til ekstraordinært havnerådsmøte for Karmsund Havn. Møtet avholdes via Teams, link til pålogging legges i outlook-innkallingen.

Tirsdag den 04.08.2020, kl. 12.30

Til behandling i møtet foreligger:

- Sak 12/20 Kapitalforhøyelse i Havnekraft AS (s. 2)**
Unntatt offentlighet jmf. Off.lov § 13(2)
- Sak 13/20 Masseuttak Stutøy Nord og utfylling i sjø (s. 63)**
Unntatt offentlighet jmf. Off.lov § 13(2)
- Sak 14/20 Byggemodning tomteområde Stutøy Nord (s. 154)**
Unntatt offentlighet jmf. Off.lov § 13(2)

Eventuelt

Forfall bes meddelt administrasjonen, som vil kalle inn vara ved eventuelle forfall.

Haugesund, 27.07.2020

Tore Gautesen
Havnedirektør

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 04.06.20
Journalført: 20/21/096
Arkivkode: 217

**INNKALLING
TIL
ORDINÆR GENERALFORSAMLING
I
HAUGESUND PARKERING HOLDING AS**

Tidspunkt: *Tirsdag 9. juni 2020 kl. 09.00*
Sted: *Ordførerens kontor - Rådhuset*

Dagsorden:

- Sak 1 Godkjenning av innkalling
- Sak 2 Godkjenning av årsregnskap for 2019
- Sak 3 Godkjenning av styrehonorar
- Sak 4 Godkjenning av honorar til revisor
- Sak 5 Valg av styre og styreleder

Haugesund den 2. juni 2020

For styret i Haugesund Parkering Holding AS

Tor Inge Fredriksen
Styreleder

Vedlegg: - Revidert regnskap 2019 med revisors beretning

**Innkalling til møte i representantskapet
for Haugaland Vekst IKS**

DATO/TID: Tirsdag 12.06.20

STED: TEAMS-møte

TID: 11.30-12.00

Sakliste:

Sak 05/20: Valg av møteleder

Sak 06/20: Godkjenning av innkalling og dagsorden

Sak 07/20: Behandling av årsregnskap 2019

Sak 08/20 Fastsettelse av styrehonorar

Saksdokumentene til sak 07/20 og 08/20 ettersendes.

Vibeke Vikse Johnsen
styreleder

K. Tormod Karlsen
adm.dir.

PROTOKOLL FRA MØTE 27.05.20 I REPRESENTANTSKAPET HAUGALAND INTERKOMMUNALE MILJØVERK IKS

Møtet ble holdt på Toraneset Miljøpark 27. mai 2020 fra kl. 15.00–16.45.

Følgende representanter møtte:

Bokn	Egil Våge
Bokn	June Grønnestad
Etne	Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim
Etne	Kenneth Lyng Karlsen – på Teams fra sak 20.04
Haugesund	Astri Furumo
Haugesund	John W. Pettersen
Haugesund	Karoline Sjøen Andersen
Haugesund	Arne Trygve Løvvik
Tysvær	Sigmund Lier
Tysvær	Sven Ivar Dybdal
Vindafjord	Ole Johan Vierdal
Vindafjord	Tove Elise Olsen Frøland

Dessuten møtte:

Arild Karlsen	Styreleder i HIM
Trond Kampen	Økonomi- og administrasjonsleder i HIM
Gro Staveland	Adm.dir. i HIM

Dokumentasjon av fremmøte ble gjort ved navneopprop.

Innkalling

Evt. merknader til innkallingen

Ingen merknader til innkallingen.

Valg av møteleder og protokollfører

Astri Furumo ble valgt som møteleder og Gro Staveland ble valgt som protokollfører.

Valg av 2 representanter til å underskrive protokollen i tillegg til møteleder

Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim og Sven Ivar Dybdal ble valgt.

Godkjenning av sakslisten

Sakslisten ble godkjent.

Referat- og orienteringssaker:

20.01 Protokoll fra møte i representantskapet 27.11.19

Signert protokoll fra møtet 27.11.19 ble tatt til etterretning

20.02 Orientering om HIM pr mai 2020 ved Gro Staveland

Orienteringen ble tatt til etterretning.

20.03 Orientering om regnskap 2019, årsmelding og andre nøkkeltall ved økonomi- og administrasjonsleder Trond Kampen

Orienteringen ble tatt til etterretning.

Vedtaksaker:**20.04 Årsmelding og regnskap 2019 – Enstemmig vedtak**

Representantskapet godkjenner årsmelding med regnskap og noter for 2019 slik den er lagt frem i digital årsmelding;

20.05 Valg av styre i HIM 2020-2022 – Enstemmig vedtak

Representantskapet vedtar valgnemndas forslag til styremedlemmer, styreleder, nestleder og varamedlemmer.

Medlem	Personlig varamedlem	Kommune
Arild Karlsen	Åge Opheim	Vindafjord
Natalia Kondarewicz	Johanne Halvorsen Øveraas	Haugesund
Tonny Nundal	Marianne Eidesvik	Haugesund
Harald L. Lønning	Jo Inge Hagland	Haugesund
Henry Edgar Sørensen	Hilde K. Håland	Tysvær
Sara Marie N. Håland	Lars Olav Bergsvåg	Etne
Ann Jeanette S. Olaussen	Emilie Moi Eikje	Bokn

Styreleder: Arild Karlsen
Nestleder: Natalia Kondarewicz

Representantskapet viser til KS sine anbefalinger, og henstiller til at eierkommunene ved revidering av sine eierstrategier vurderer sammensetning av styre/styrerepresentanter ved neste valg i HIM i tråd med KS sine anbefalinger.

Eventuelt

- i) Representantskapet henstiller til at ordførerne i eierkommunene drøfter forpliktende samarbeid mellom HIM og Karmøy kommune med ordfører i Karmøy og gir signaler tilbake til leder av representantskapet og styreleder i HIM.
- ii) Administrasjonen i HIM ble bedt om å informere bredt om at mobil innsamling som ble utsatt i vår pga. smittevernhensyn ikke blir gjennomført før til høsten.

Astri Furumo

Møteleder og leder i representantskapet

Sven Ivar Dybdal
RepresentantMette Heidi Bergsvåg Ekrheim
Representant

PROTOKOLL

10. juni 2020 ble det avholdt møte i representantskapet ved Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS, digitalt via Microsoft Teams

SAKSLISTE:

01/20	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
02/20	Valg av leder og nestleder av representantskapet
03/20	Valg av referent og to representanter til å underskrive protokollen
04/20	Godkjenning av regnskap 2019
05/20	Godkjenning av årsmelding 2019
06/20	Godkjenning av budsjett og tilskuddsberegning for 2021
07/20	Godkjenning av økonomiplan for perioden 2021-2024
08/20	Valg av styre for 2020/21
09/20	Valg av valgkomite for 2020/21
10/20	Endring av selskapsavtalen
11/20	Innkomne saker

DELTAKERLISTE:

Kjetil Slettebø	Bjerkreim kommune
Leif Erik Egaas	Eigersund kommune
Torill Hallsjø	Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS
Morten Meland	Haugesund kommune
Kirsten Hansson	Hjelmeland kommune
Sjur Håland	Hå kommune
Jostein Karlsen	IVAR IKS
Morten Vea	Karmøy kommune
Siri-Mona Damsgård	Klepp kommune
Stian Giil Bjørsvik	Kvitsøy kommune
Hogne Skjerpe	Lund kommune
Per Arne Nyvoll	Randaberg kommune
Björg Riska Josefsen	Sandnes kommune
Tone Storesund	Sauda kommune
Viktor Vestbøstad Støle	Sokndal kommune
Torstein Hauge	Sola kommune
Marie Stokka	Strand kommune
Øyvind Valen	Suldal kommune
Gjert Bjerkevoll	Time kommune
Kristin Helle	Tysvær kommune
Marte Eide Klovning	Utsira kommune
Stina Hetland Golf	Vindafjord kommune

Styret: Jon Ola Syrstad (leder)
Tone M. Haugen
Beate Bøe (ansattes representant)

Andre Ole Tom Guse (leder av representantskapet)
Lin Øiesvold (leder av valgkomiteen)
Tor Ingve Johannessen (daglig leder)
Monica H. Tungland (administrasjonskonsulent/referent)

MØTET SATT: Kl. 10:00

MØTEBEHANDLING:

Sak 01/20 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
Møteinnkalling og saksliste ble godkjent.

Sak 02/20 Valg av leder og nestleder av representantskapet
Valgkomiteens innstilling var som følger:
Leder Jostein Karlsen, IVAR IKS
Nestleder Leif Erik Egaas, Eigersund kommune

Valgkomiteens innstilling ble godkjent uten merknader.

Sak 03/20 Valg av referent og to representanter til å underskrive protokollen
Monica Hodnefjell Tungland ble valgt til referent. Torstein Hauge, Sola kommune Stina Hetland Golf, Vindafjord kommune ble valgt til å undertegne protokollen.

Sak 04/20 Godkjenning av regnskap 2019
Regnskapet og årsberetningen ble godkjent uten merknader.

Sak 05/20 Godkjenning av årsmelding for 2019
Årsmelding ble godkjent uten merknader.

Sak 06/20 Godkjenning av budsjett og tilskuddsberegning for 2021
Budsjett og tilskudd ble godkjent uten merknader.

Sak 07/20 Godkjenning av økonomiplan for perioden 2021-2024
Økonomiplanen ble godkjent uten merknader.

Sak 08/20 Valg av styre for 2020/2021
Valgkomiteens innstilling var som følger:
Leder Tone M. Haugen, Randaberg kommune
Nestleder Gro Anita Trøan, Eigersund kommune
Styremedlem Alf Magne Grindhaug, Karmøy kommune
Styremedlem Sigurd Eikje, Tysvær kommune
1. Varamedlem Lisa Reime Helgeland, Hå kommune
2. Varamedlem Ole Bernt Torbjørnsen, Haugesund kommune
3. Varamedlem Annette Bokneberg, Bokn kommune
4. Varamedlem Ørjan Daltveit, Bjerkreim kommune

Beate Aasen Bøe er valgt som de ansattes representant i styret.

Valgkomiteens innstilling til styre for 2020/2021 ble godkjent uten merknader.

Sak 09/20

Valg av valgkomité for 2020/2021

Styrets innstilling til valgkomité:

Lin Øiesvold, Rogaland fylkeskommune (leder)

Kirsten Hansson, Hjelmeland kommune

Morten Meland, Haugesund kommune

Styrets innstilling til valgkomité for 2020/2021 ble godkjent uten merknader

Sak 10/20

Endring av selskapsavtalen

De foreslåtte endringene i selskapsavtalen ble godkjent uten merknader.

Sak 11/20

Innkomne saker

Ingen innkomne saker.

MØTE HEVET: Kl. 10.50

Stavanger 10. juni 2020

Ole Tom Guse
Representantskapets leder

Torstein Hauge
Medundertegner

Stina Hetland Golf
Medundertegner

Monica H. Tunglund
Referent

Haugesund
kommune

ETISKE RETNINGSLINJER

ETISKE RETNINGSLINJER FOR HAUGESUND KOMMUNE

Innhold

Formål	3
Hvem gjelder retningslinjene for?	3
Innledning.....	3
Åpenhet, ytringsfrihet, lojalitet, taushetsplikt og informasjonsplikt	4
Respekt og mangfold.....	5
Ansattes medvirkningsplikt	5
Bruk av kommunale eiendeler	5
Varsling ved kritikkverdige forhold	5
Overgang til stilling i annen virksomhet	6
Habilitet og interessekonflikter	6
Reiser.....	6
Fordeler og gaver	6
Forebygging av korrupsjon og økonomiske misligheter	7
Virksomhetsetikk	8
Informasjonssikkerhet, databruk og sosiale medier	8
Natur og miljø	8
Sanksjoner ved brudd på etiske retningslinjer	8
Etikk i praksis – en utfordring som krever kontinuerlig fokus og diskusjon	8
Referanser til av lover, reglementer og retningslinjer som etiske retningslinjer er bygd på	9

Etiske retningslinjer for Haugesund kommune ble sist revidert og vedtatt av bystyret 25.4.18.

Formål

Formålet med Haugesund kommunes etiske retningslinjer er å fremme bevissthet omkring etiske tema og utvikle en felles etisk standard som sikrer en god etisk praksis.

Hvem gjelder retningslinjene for?

De etiske retningslinjer gjelder for hele Haugesund kommunes organisasjon, herunder:

- ansatte i kommunen, både fast ansatte og ansatte i midlertidige stillinger
- folkevalgte
- ansatte i kommunale foretak
- innleide konsulenter og oppdragstakere

Begrepet *ansatte* blir ofte brukt i teksten under, men det presiseres at dokumentet gjennomgående gjelder alle i ovennevnte punkter.

Aksjeselskap er selvstendige rettssubjekt og er ikke omfattet av retningslinjene her. Det anbefales likevel at aksjeselskapene der Haugesund kommune har eierinteresser følger den etiske standarden.

Innledning

Haugesund kommune, som forvalter av samfunnets fellesmidler, stiller høye krav til hver enkelt som utfører arbeid i og for kommunen. Alle må være bevisst at de danner grunnlaget for innbyggernes tillit og holdning til kommunen og hvilket omdømme kommunen har som tjenesteleverandør og arbeidsplass. Haugesund kommune skal fremstå som en tillitsskapende forvaltning som bygger på en høy etisk standard.

De etiske retningslinjene skal bidra til å klargjøre hva som er rett og galt i gitte situasjoner. Det vil oppstå dilemmaer, gråsoner og vanskelige valg og det er nødvendig at det vil bli lagt til rette for refleksjon over etiske utfordringer.

Etiske retningslinjer må også sees i sammenheng med kommunes verdier; åpen, ærlig, raus og troverdig. Alle skal strekke seg etter disse verdiene når de arbeider for kommunen og utvise respekt og utvise høflighet overfor kolleger, tjenestemottakere og pårørende. Haugesund kommune stiller strenge krav til at alles opptreden og handlemåte er basert på respekt og høflighet slik at integritet vektlegges og sikres.

Alle skal opptre lojalt overfor vedtak som er blitt fattet, samt overholde lover, forskrifter, avtaler og reglementer som gjelder overordnet for kommunen og den enkelte arbeidsplass. Den som overtrer Haugesund kommunes regler eller retningslinjer må være forberedt på å bli møtt med reaksjoner tilpasset overtredelsens art og omfang.

Ledere har et særskilt ansvar for at de etiske retningslinjene er kjent og blir fulgt. Alle har et ansvar for at egne handlinger er i tråd med de etiske retningslinjene.

Åpenhet, ytringsfrihet, lojalitet, taushetsplikt og informasjonsplikt

Haugesund kommune skal legge til rette for åpenhet og innsyn i den kommunale forvaltningen. I dette ligger også ansattes rett til å ta del i den offentlige debatten. Ytringsfriheten gjelder alle. Retten til fri meningsutveksling er hjemlet i Grunnloven og internasjonale konvensjoner som er en del av norsk lov.

Ansatte og folkevalgte i kommunen også underlagt en generell lojalitetsplikt. Dette kan sette grenser for hva det er riktig å gå ut i mediene med. Dette gjelder ikke minst fortrolig og taushetsbelagte saker. Kommunens ansatte kan også uttale seg om sitt eget fagfelt, selv om lojalitetsplikten i noen sammenhenger kan begrense ytringsfriheten. Jo mer ledende stilling vedkommende som uttaler seg har, og derved adgang til fortrolig informasjon, jo hyppigere vil man oppleve begrensninger på å ytre seg fritt.

Det finnes ingen klare grenser mellom ytringsfrihet og lojalitetsplikt. Den enkelte må reflektere over dette i den konkrete situasjonen. I tillegg er det viktig å tenke gjennom hvorvidt man blir oppfattet utad som en representant for Haugesund kommune. Hvis så er tilfelle er det viktig å presisere at uttalelsen gis som privatperson.

Prinsippet om åpenhet innebærer også å sikre at alle saksrelaterte og arkivverdige dokumenter som kommunen sender ut eller mottar, blir journalført. Ved krav om innsyn i dokumenter som ikke er underlagt lovbestemt taushetsplikt, skal meroffentlighetsprinsippet anvendes. Innbyggernes kontroll med forvaltningen forutsetter at allmenheten får innsyn også i kritikkverdige forhold.

Enhver som utfører tjeneste for Haugesund kommune plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til taushetsbelagte opplysninger. Taushetsbelagte opplysninger skal ikke utnyttes i virksomhet utenfor ansettelsesforholdet i kommunen. Taushetsplikten gjelder også etter at vedkommende har avsluttet arbeidet eller tjenesten, samt overfor tidligere kolleger.

Som ansatt i Haugesund kommune er det forbudt å lese, søke etter eller på annen måte tilegne seg taushetsbelagte opplysninger når dette ikke er begrunnet i arbeidet for kommunen.

All informasjon som gis på vegne av kommunen skal være korrekt og pålitelig og uten tvetydige formuleringer.

Respekt og mangfold

Haugesund kommune skal preges av respekt for ulikhet og det enkelte individ, slik at mangfold blir verdsatt og viser igjen i hele kommunen. Med mangfold menes ulikhet i kjønn, etnisitet, religion, livssyn, seksuell orientering, kjønnsidentitet/ kjønnsuttrykk, politisk standpunkt, alder og funksjonsnivå.

Ansattes medvirkningsplikt

Ansatte har plikt til å medvirke i virksomhetens helse-, miljø og sikkerhetsarbeid. Alle plikter å rapportere feil og mangler som kan medføre fare for liv eller helse, trakassering, diskriminering, og skader eller sykdom som kan ha sin grunn i arbeidet eller forhold på arbeidsstedet.

Bruk av kommunale eiendeler

Kommunens ressurser og eiendeler skal tas vare på, og brukes på den mest økonomiske og rasjonelle måte.

Privat bruk av kommunens eiendeler skal som hovedregel ikke forekomme. Unntak skal være nedfelt i lokale retningslinjer ved de enkelte enhetene. Disse lokale retningslinjene skal være godkjent av rådmannen og deretter gjøres kjent for de ansatte.

Alle har et ansvar for å melde fra om forhold som kan påføre arbeidsgiver, ansatte eller omgivelsene tap eller skade, slik at det kan iverksettes tiltak med sikte på å unngå eller begrense tapet eller skaden.

Varsling ved kritikkverdige forhold

Haugesund kommune har nulltoleranse for mobbing og trakassering, herunder også seksuell trakassering.

Alle kritikkverdige forhold som avdekkes skal følges opp av lederen. Ansatte som opplever eller oppdager kritikkverdige eller uetiske forhold skal si fra. Varsling av kritikkverdige forhold skal fortrinnsvis skje til nærmeste leder, leders overordnede eller andre som beskrevet i kommunens varslingsrutine.

Overgang til stilling i annen virksomhet

Ved overgang til stillinger utenfor Haugesund kommune er det viktig å sikre at samfunnets tillit til forvaltningen ikke blir svekket, eller at kommunens interesser i et forhandlings- eller samhandlingsforhold ikke blir skadelidende.

Habilitet og interessekonflikter

Situasjoner som kan medføre konflikt mellom kommunens interesser og personlige interesser, skal unngås.

Skjønnsmessige vurderinger skal være basert på refleksjon og åpenhet. Dersom en har personlige interesser i en sak en har faglig ansvar for, eller for øvrig deltar i behandlingen av, skal en avstå fra å tilrettelegge grunnlaget for eller treffe beslutning i saken. Forholdet skal tas opp med nærmeste leder.

Den enkelte har ansvar for å vurdere egen habilitet og eventuelle interessekonflikter. Selv om det i en konkret sak strengt juridisk sett ikke foreligger inhabilitet, kan det likevel være aktuelt å vurdere habiliteten hvis omgivelsene kan oppfatte at det foreligger en interessekonflikt. I tvilstilfeller skal den ansatte drøfte situasjonen med nærmeste leder før det treffes beslutning.

Eksempler på interessekonflikter kan være:

- Forretningsmessige forhold til tidligere arbeidsgiver eller arbeidskolleger
- Lønnet bierverv som kan påvirke ens arbeid i kommunen
- Personlige økonomiske interesser som kan føre til at ansatte kommer i en konkurransesituasjon eller lojalitetskonflikt til kommunes virksomhet
- Familiære og andre nære sosiale forbindelser
- Verv i organisasjoner, idrettslag m.m.

Reiser

Reiseutgifter i faglige sammenhenger skal dekkes av kommunen. Unntak skal godkjennes av rådmann/ordfører i hvert enkelt tilfelle. Fritidsreiser sponset av private virksomheter som kommunen har kontakt med, aksepteres ikke. Reiser med høyt innslag av sosial karakter skal som hovedregel unngås og unntak skal alltid avklares med leder.

Fordeler og gaver

Den enkelte må aktivt unngå å komme i situasjoner der fordeler og/eller gaver kan føre til habilitetsproblem, eller der omgivelsene kan oppfatte at fordelene og/eller gaver påvirker beslutningene. Likeledes må det unngås en oppfatning av at Haugesund kommune forsøker å påvirke andres beslutninger gjennom fordeler og/eller gaver.

- * Fordeler og/eller gaver til kommunen som kan påvirke, eller være egnet til å påvirke kommunens beslutninger, handlinger, saksforberedelse eller vedtak, skal unngås. Det må vises varsomhet også med mindre fordeler og/eller gaver.
- * Ved tilbud om fordeler og/eller gaver som kan føre til habilitetsproblem, eller der ansatte er usikker på om fordel og/eller gave kan mottas, skal leder kontaktes. Uakseptable fordeler og/eller gaver skal returneres sammen med opplysning om kommunens etiske holdning.
- * Relasjonsbygging gjennom gjestfrihet og representasjon hører med i samarbeidsforhold og informasjonsutveksling. Denne aktiviteten må ikke påvirke, eller gi omgivelsene en oppfattelse av at aktiviteten påvirker beslutningsprosessene i kommunen. Erttertenksomhet og åpen diskusjon med leder og kolleger, vil medvirke til at disse grensene ikke overskrides.
- * Ansatte i Haugesund kommune har begrenset anledning til å gi eller tilby gaver og andre fordeler. Slike handlinger forutsetter at fordelen og/eller gaven ikke er egnet til å påvirke mottakeren utilbørlig. Fordelens og/eller gavens verdi skal som hovedregel være av symbolsk karakter og beskjedent omfang.
- * Ansatte i Haugesund kommune har begrenset anledning til å motta fordeler og/eller gaver. Fordelens og/eller gavens verdi skal som hovedregel være av symbolsk karakter og beskjedent omfang (f.eks. blomster og konfekt). Uakseptable fordeler og/eller gaver skal returneres sammen med opplysning om kommunens etiske holdning.
- * Overtakelse, kjøp og salg av gjenstander og tjenester mellom kommunens ansatte og tjenestemottakere eller pårørende skal ikke forekomme.
- * Ingen skal benytte kommunen eller kommunens navn for å oppnå betalings- og/eller leveringsbetingelser ved personlige innkjøp hos kommunens kunder eller leverandører. Unntak er personalrabatter som gjelder for alle kommunens ansatte.

Forebygging av korrupsjon og økonomiske misligheter

Haugesund kommune er avhengig av et godt omdømme og samfunnets tillit. Det hviler derfor et stort ansvar på den enkelte som forvaltere av samfunnets fellesmidler. Den ansatte må ikke la seg påvirke av gaver, godtgjørelser eller kontaktnett for å innta bestemte standpunkt eller utføre spesielle handlinger. Den ansatte skal heller ikke motta gaver eller godtgjørelser utover det som følger av regelverk om gaver.

Virksomhetsetikk

Haugesund kommune er avhengig av at innbyggere og leverandører har tillit til at vår virksomhet skjer i lovlige former. Kommunens drift skal innrettes slik at den bidrar til at fastsatte mål nås og innenfor rammen av til enhver tid gjeldende lover og forskrifter. Lov om offentlige anskaffelser legger premissene for hvordan offentlige innkjøp skal foregå. Grunnleggende krav er konkurranse, gjennomsiktighet, etterprøvnbarhet og likebehandling. Kommunens markedsposisjon skal ikke utnyttes til privat bruk.

Informasjonssikkerhet, databruk og sosiale medier

Digitale kommunikasjonsverktøy må brukes med nødvendig varsomhet og bevissthet. Den enkelte må sikre at Haugesund kommune ikke blir eksponert på nettet med opplysninger som ikke er beregnet på uvedkommende. Personensitive og konfidensielle opplysninger må ikke kommuniseres på en måte som gjør dem tilgjengelig for uvedkommende. Kommunens datanettverk skal ikke benyttes for bruk eller nedlastning av pornografisk materiale, pengespill eller opphavsbeskyttet materiale som ikke omfattes av avtaler som Kopinor o.l., eller tilsvarende handlinger. Den enkelte skal opptre etisk reflektert og varsomt på sosiale medier.

Natur og miljø

Haugesund kommune og dens representanter skal opptre slik at forurensninger, klima- og miljøbelastninger unngås eller reduseres til et minimum.

Sanksjoner ved brudd på etiske retningslinjer

Brudd på etiske retningslinjer kan få konsekvenser for den enkeltes arbeidsforhold i Haugesund kommune.

Etikk i praksis – en utfordring som krever kontinuerlig fokus og diskusjon

Spekteret av arbeidsoppgaver i Haugesund kommune er omfattende. Jevnlige møter med publikum og brukere med individuelle behov, utfordrer våre holdninger og aktualiserer etiske problemstillinger og etiske dilemmaer. Ledere og medarbeidere må ta disse problemstillingene/dilemmaene inn i kollegiet til samtale, refleksjon og korreksjon. Den enkelte leder i Haugesund kommune må være bevisst på egne holdninger og arbeide for å integrere god etisk praksis i virksomheten, herunder ta opp vanskelige problemstillinger i sin virksomhet og sikre åpenhet og diskusjon om aktuelle tema. Slike prosesser er viktige for å styrke og utvikle den etiske standard som skal kjennetegne Haugesund kommune.

Referanser til av lover, reglementer og retningslinjer som etiske retningslinjer er bygd på

NB: Listen er ikke uttømmende

- Personopplysningsloven
- Offentleglova
- Forvaltningsloven
- Kommuneloven
- Arbeidsmiljøloven
- Ligestillings- og diskrimineringsloven
- Lov om offentlige anskaffelser
- Straffeloven
- Arbeidsreglement
- Innkjøpsreglement
- Haugesund kommunes innkjøpsstrategi
- Sikkerhetsmål og -strategier
- Retningslinjer for bruk av sosiale medier
- Retningslinjer for håndtering av mobbing, trakassering og konflikt

PUBLISERT 17.08.2020 10:11 - *Kommunal Rapport*

Kontrollutvalget kan kreve at kommunedirektøren stiller på møte

Når har kommunedirektøren rett til å legge fram sitt syn for kontrollutvalget?

SPØRSMÅL: I hvilke typer saker som kontrollutvalget skal behandle, har kommunedirektøren rett til å uttale seg?

SVAR: I kommuneloven [§ 23–5](#) første setning har vi en bestemmelse der det fastslås som alminnelig regel at kontrollutvalget skal «rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget». Denne bestemmelsen sier ikke noe om hvor ofte slike rapporteringer skal foretas, men tar i utgangspunktet sikte på mer generell og oversiktspreget rapportering med ikke for lange mellomrom, minst én gang i året. Nærmere bestemmelser om hva det skal gis uttalelse om her, er gitt i kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften, se dennes §§ 3 og 4.

I kommuneloven § 23–5 andre setning er det så en bestemmelse om at «I saker som skal oversendes til kommunestyret eller fylkestinget, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken.» Etter sin plassering tar denne regelen sikte på de rapporter som er omtalt i første setning.

Det er altså ved behandlingen av disse kommunedirektøren skal anmodes om å uttale seg, og bestemmelsen må forstås slik at her skal kommunedirektøren gis anledning til å møte i utvalget og legge fram sitt syn.

Denne bestemmelsen må imidlertid ikke leses «antitetisk» – altså slik at det bare er ved behandling av disse rapportene at kommunedirektøren kan eller skal gis anledning til å uttale seg.

For andre saker for kontrollutvalget er riktignok det alminnelige utgangspunktet at kommunedirektøren ikke har *rett* til å møte og delta i kontrollutvalgets møter, se [§ 13–1](#) femte avsnitt, men i [§ 23–1](#) tredje avsnitt er fastsatt at utvalget kan kreve at kommunen eller fylkeskommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver, og foreta de undersøkelser det finner nødvendig.

Det betyr at kommunedirektør eller andre i administrasjonen kan innkalles til å møte for utvalget, eller bli bedt om å avgi en skriftlig redegjørelse.

Det er i utgangspunktet utvalget som kan kalle inn tilsatte eller be om en skriftlig redegjørelse fra dem – når dette anses «nødvendig».

Men utvalget har en alminnelig plikt å påse at en sak er forsvarlig utredet før det tar stilling til den. Det betyr at utvalget har et selvstendig ansvar for å vurdere om det her er behov for ytterligere informasjon som tilsier at enten kommunedirektøren selv eller en av hennes underordnede blir bedt om å gi en redegjørelse eller å møte for utvalget.

Men dette er altså ikke en rett for kommunedirektøren eller andre tilsatte til å møte for utvalget, bare en konsekvens av utvalgets generelle utredningsansvar overfor kommunestyret eller fylkestinget.

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	25.08.20	23/20
Kontrollutvalget		
Bystyret		

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Toril Hallsjø/Odd Gunnar Høie	033	

VALG AV REVISOR FRA 01.07.21 – KONKURRANSEBASERT ELLER INTERKOMMUNALT SAMARBEID

Sekretariatets forslag til vedtak:

ALTERNATIV A

Haugesund kontrollutvalg vil anbefale Haugesund kommune å velge interkommunalt samarbeid om levering av revisjonstjenester gjennom å søke opptak som eier i Rogaland Revisjon IKS fra 01.07.21.

Selskapet vil da bli kommunens oppdragsansvarlig revisor innen regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i årene framover.

Sak om innholdet i samarbeidsavtalen legges fram for utvalget før oppstart.

og innstilling til kommunestyret:

Haugesund bystyre velger å gå inn i et interkommunalt samarbeid om levering av revisjonstjenester gjennom å søke opptak som eier i Rogaland Revisjon IKS fra 01.07.21.

Selskapet vil da bli kommunens oppdragsansvarlig revisor innen regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i årene framover.

Rådmannen legger fram sak om den nye selskapsavtalen og finansiering av innskudd senere i høst eller på nyåret 2021.

ALTERNATIV B

Haugesund kontrollutvalg vil anbefale Haugesund kommune å fortsette og kjøpe alle revisjonstjenester i markedet gjennom å konkurranseutsette tjenesten i nytt anbud høsten 2020.

Kontrollutvalgssekretariatet knytter til seg nødvendig hjelp fra Innkjøps samarbeidet på Haugalandet og økonomisjefen i kommunen ved utforming av konkurransegrunnlaget og ved evaluering av anbudene.

Sekretariatet forbereder sak til kontrollutvalget og kommunestyret våren 2021 om valg av revisor fra 01.07.21.

I konkurransegrunnlaget settes opp følgende tildelingskriterier:

- pris 35 %
- kvalitet 65 % (spesifiseres nærmere vedr. kompetanse, erfaring og løsningsforslag).

I fastdelen inngår hoveddel av regnskapsrevisor oppgaver, dvs. revisjon av årsregnskap, forenklet etterlevelsesk kontroll, diverse attestasjoner, spillemiddelregnskap, finansreglement, lån, beboerregnskap, EU-prosjekter, osv. (spesifiseres nærmere i konkurransegrunnlaget).

I timebetalt oppdrag inngår bestilling av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Fullstendig beskrivelse av leveransen vil følge i «kravspesifikasjon».

Estimert verdi på avtalen er samlet 1,0 mill. kroner årlig. Total kontraktsverdi er ca. 4,0 mill. kroner.

Disse beløpene beror på estimer med bakgrunn i historiske tall og skal ikke medføre noen forpliktelse for oppdragsgiver eller rettigheter for tilbyder. Det tas forbehold om endringer i volum som følge av endrede økonomiske rammevilkår, prosjekter og kommunal aktivitet.

Rammeavtalen trer i kraft fra 01.07.21 og varer til 30.06.2025. Oppdragsgiver vil ha en opsjon på å forlenge avtalen i ytterligere 1 + 1 år, i henhold til de vilkår som er avtalt i kontrakten.

og innstilling til kommunestyret:

Haugesund bystyre velger å fortsette og kjøpe alle revisjonstjenester i markedet gjennom å konkurranseutsette tjenesten i nytt anbud høsten 2020.

Kontrollutvalgssekretariatet knytter til seg nødvendig hjelp fra Innkjøps samarbeidet på Haugalandet og økonomisjefen i kommunen ved utforming av konkurransegrunnlaget og ved evaluering av anbudene.

Sekretariatet forbereder sak til kontrollutvalget og kommunestyret våren 2021 om valg av revisor fra 01.07.21 på bakgrunn av innkomne anbud.

- Vedlegg:**
- 1.Revisorforeningen – revisjon i kommuner
 - 2.Revisorforeningen –kommuner med privat revisjon – 2019
 3. Sammendrag - masteroppgave 2018 v/NHH om konkurranseutsatt revisjon

Saksorientering:

Etter kommuneloven § 23-2 ligger det til kontrollutvalget å føre tilsyn og å påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Videre, etter kommuneloven § 24-1, er det kommunestyret *selv*, etter innstilling fra kontrollutvalget, som avgjør om kommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med en annen revisor, dvs. at tjenesten konkurranseutsettes.

Haugesund bystyre vedtok i møtet 12.06.19, sak 41/19 følgende:

Haugesund bystyre vedtar å benytte seg av retten til å forlenge avtalen med 1 år med revisjonsselskapet KPMG AS om levering av revisjonstjenester til Karmøy kommune fram til 30.06.21.

Haugesund bystyre gir kontrollutvalget fullmakt til å utforme konkurransegrunnlaget og forberede sak om innkjøp av revisjonstjenester i 2020 med virkning fra 01.07.21.

Vedtaket hadde bakgrunn i bystyrevedtak i møtet 02.12.15, sak 104/15:

Haugesund bystyre velger revisjonsselskapet KPMG AS som kommunen sin revisor fra 01.07.16 til 30.06.20, og med opsjon for kommunen til å forlenge avtalen med 2 år.

Bakgrunn

Dagens avtale utløper neste år, så iverksettelse med anbudsarbeidet må starte i høst. Fra Rådmannsforum på Haugalandet er sekretariatet blitt informert om at Rogaland Revisjon IKS i februar har hatt møte med administrasjonen i Haugesund, Karmøy og Tysvær for å markedsføre sine tjenester og for å signalisere at de var interessert i en utvidelse av selskapet på eiersiden av kommunene på Haugalandet.

Lovverket er imidlertid slik at det er kontrollutvalget som må ta initiativ til forslag til endring av revisjonsordning og gi innstilling til kommunestyret, ikke rådmann eller økonomisjef.

I sak til junimøtene til Karmøy og Sveio kontrollutvalg om at kommende anbudsprosess var blitt forsinket på pga. koronapandemien i vår, vedtok Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalget 17.06.20, sak 19/20 følgende:

Karmøy kontroll og kvalitetsutvalg tar sak om kommende anbudsprosess om levering av revisjonstjenester til Karmøy kommune fra 01.07.21 til orientering.

Karmøy kontroll og kvalitetsutvalg ber sekretariatet om å lage en saksutredning knyttet til valg av revisjonsordning til neste møte i august.

Utvalget var enig i at det ønsket å få en sak opp i neste møte om kostnader til revisjon opp mot andre kommuner, fordeler og ulemper med kjøp av revisjonstjenester i markedet (konkurranseutsetting) og en vurdering opp mot et interkommunalt samarbeid med mulig opptak i Rogaland Revisjon IKS.

Vedtaket i Sveio kontroll- og kvalitetsutval 22.06.20 var følgende:

Sveio kontroll- og kvalitetsutval ber sekretariatet om å lage eit saksframlegg knytte til val av revisjonsordning til neste møte i september, og om mogeleg invitere Rogaland Revisjon IKS til å presentere seg.

Sekretariatet har senere drøftet internt om Rogaland Revisjon bør gis anledning til å presentere seg da det gir selskapet en fordel i forhold til andre selskapene. Dersom utvalget ønsker en presentasjon mener sekretariatet at saken bør utsettes til septembermøtet, etter at utvalget i augustmøtet har blitt enig om hvilke spørsmål de ønsker å stille.

I budsjettokumentet etter bystyrets budsjettbehandling 05.12.18, sak 86/18 er det tatt inn følgende innspill:

Bystyret ber kommunedirektøren gå i dialog med nabokommunene med tanke på å inngå et samarbeid om et kommunalt revisjonssamarbeid.

Etter hva sekretariatet kjenner til var dette et innspill i budsjettdebatten fra Arbeiderpartiet. Innspillet har ikke litt fulgt opp videre etter hva sekretariatet kjenner til.

Kontrollutvalgslederne på Haugalandet ble i en e-post i juni 2020 gjort oppmerksom på Karmøy og Sveio sine vedtak og at sekretariatet forberedte en sak til utvalgene i august og september. Alle lederne har gitt tilbakemelding om at de ønsker saken på sakslisten.

Konkurransebasert revisjon

Haugesund kommune gikk ut av det interkommunale samarbeidet i 2005 og har konkurranseutsatt sine revisjonstjenester siden 2006. De andre Haugalands kommunene gikk ut i markedet fra høsten 2011 da en sak om interkommunalt revisjonssamarbeid mellom Haugaland Kommunerevisjon og Indre Hordaland Revisjonsdistrikt hadde strandet. Det var Karmøy kommune som gjennom sitt kommunestyrevedtak 14.12.10, sak 78/10 sa opp revisjonsavtalen med Kommunerevisjon Vest (som skulle være det nye navnet på revisjonssamarbeidet etter 01.01.12). Alle de øvrige åtte kommunene i § 27-samarbeidet Haugaland kommunerevisjon hadde da gjort vedtak om fusjonen. Sekretariatet startet anbudsprosessen senhøsten 2011, anbudsfrist på nyåret og politisk behandling våren 2012. Selskapet Deloitte AS ble valgt som leverandør og de hadde avtale med kommunen fra 01.07.12 til 30.06.16.

Anbudsprosessen i 2015 hadde oppstart om våren og siste politisk behandling senhøsten 2015. Revisjonsselskapet KPMG AS ble da valgt for 4 år med mulighet for opsjon med 2 år.

Ved begge disse anbudsrundene var det kontrollutvalgene som godkjente konkurransegrunnlaget, uten at kommunestyret direkte hadde delegert oppgaven til utvalget. Ved spørsmål om bruk av opsjon eller ny anbudsrunde i fjor, ble denne fullmakten tatt inn i innstillingen fra kontrollutvalget til kommunestyret.

Konkurransesetting

Konkurransesetting av tjenester er en omfattende prosess. Konkurransesettingen og tildelingskriteriene må utarbeides og godkjennes. Anbudet skal så kunngjøres i den nasjonale databasen Doffin og TED, avhengig av EØS-terskelverdi, med rette frister (minimum 45

dager). Tilbudene skal vurderes og innstilling utarbeides og legges fram for kontrollutvalget og deretter kommunestyret. Kontrakt må skrives ut i etterkant, etter at vedtak foreligger, og etter at karenstiden er utløpt.

Normalt vil tidsforløpet ved en slik anbudsprosess være opptil $\frac{3}{4}$ år. Ved den første anbudsprosessen i 2011-2012 var det oppstart senhøsten 2011, anbudsfrist på nyåret og politisk behandling våren 2012. Ved sist anbudsprosess var det oppstart våren 2015 og politisk behandling senhøsten 2015. Ved skifte av leverandør vil det for selskapene være behov for tid til opp- eller nedbemanning eller omrokking ca. et halvår i forkant av avtalen trer i kraft..

Første gang kommunen gikk ut i markedet i 2011 hastet det. Den gang ble det lagt opp til en avtaleperiode med 3 år og 1 år opsjon, og opsjonen ble senere benyttet. Neste anbudsrunde i 2015 kom valg av leverandør midt i overgangen mellom to kommunestyreperioder, dvs. «gammelt» kontrollutvalg og «nytt» kommunestyre.

Nåværende avtale er på 4 år og 2 år opsjon. Det skyldes at de innkjøpskyndige ga uttrykk for at revisjonsavtaler kunne strekke seg over flere år enn de normale 4 årene, fordi det er et fast oppdrag til fast pris. Signalene i dag er at dersom avtalen også inneholder opsjon på kjøp av forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll, vil dette være et tjenestekjøp og avtaletiden bør da settes maksimalt til 4 år.

De fleste kommuner som har konkurranseutsatt sine revisjonstjenester (rundt 60 kommuner i 2018 og nå ca. 47 i 2020 etter siste kommunereform med kommunesammenslåinger), har avtale med samme revisjonsselskap om kjøp av regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Det har bakgrunn i en synergi/samvirke-effekt som revisorene kan benytte seg av når de legger fram forslag til aktuelle forvaltningsrevisjonsprosjekt. Sekretariatet støtter dette, og vil ikke foreslå endring av denne praksisen.

Bergen kontrollutvalg har valgt å dele sine revisjonsoppdrag i to anbud, men disse oppdragene er svært store, da deres kjøp/budsjett årlig ligger på kr 6-8 mill. kroner til revisjon. Deres sekretariat (to jurister) mente også at det var mest hensiktsmessig å lyse ut konkurransen for alle revisjonsformene samtidig, men valgt arbeidsgruppe anbefalte likevel at de fortsatte med opplegget med å dele oppdraget opp i to kontrakter. Anbudet for regnskapsrevisjonstjenester ble sendt ut i våren 2020 og for forvaltningsrevisjonstjenester nå i høst 2020. Den siste avtalen løper ut 31.12.20, så prosessen er i gang.

Sekretariatet, sammen med innkjøpsansvarlig i Haugesund i 2011 og innkjøpsansvarlig i Tysvær i 2015, forberedte sakene til de ti (nå ni) kommunene og kontrollutvalgene gjorde sin innstillinger til kommunestyrene, sist altså høsten 2015.

Suldal kommune valgte i 2015 å bli medeier i Rogaland Revisjon IKS, og kjøper dermed **ikke sine** revisjonstjenestene i markedet. Det interkommunale selskapet i sørfylket vant deres anbud i 2011 og kontrollutvalget innstilte over kommunestyret senere på at kommunen skulle søke om å bli tatt opp som eier i selskapet. I tillegg til sak om godkjenning i representantskapet, hadde alle eierkommunene også sak til kommunestyret om å godkjenne endring i selskapets vedtekter. Ved inntreden i selskapet var det krav om tilskudd til selskapets eierkapital, som den gang var på kr 50.000.

Anbudet til kommunene bør normalt ikke være felles, fordi loven krever at hvert kommunestyre gjør sitt eget valg av revisor. Av de ni kommunene på Haugalandet har pr i dag fire avtale med KPMG AS (Karmøy, Haugesund, Tysvær, Sauda) og fem kommuner med Deloitte AS (Vindafjord, Sveio, Etne, Bokn, Utsira).

Sekretariatet vil gjøre oppmerksom på at Time kontrollutvalg og Klepp kontrollutvalg i fjor likevel valgte å kjøre fellesanbud for revisjonstjenestene sine våren 2020. Det betyr at kommunestyrene måtte velge samme anbyder/leverandør basert på kontrollutvalgene sine innstillinger. Valgt anbyder var unntatt offentlighet til siste kommunestyre hadde behandlet saken.

For kommuneadministrasjonen og sekretariatet vil det alltid være en fordel med kontinuitet. Partene vil da være kjent med hverandre og det er etableres rutiner for samarbeidet. Samtidig kan det være bra med skifte av oppdragsansvarlige revisorer år om annet.

Imidlertid er det ikke sagt at det blir skifte av selskap ved hver anbudsrunde, da tjenesten ved konkurranseutsetting ofte bygger på valg av «*det økonomisk mest fordelaktige tilbud*» eller «*beste forhold mellom pris og kvalitet*». Så om kommunen er fornøyd med sin leverandør/revisor vil anbudet likevel medføre ny leverandør.

Sekretariatet skrev i opsjonssaken at ny anbudsrunde ville bli igangsatt ved at konkurransegrunnlaget ville bli lagt fram for kontrollutvalgene neste år, dvs. våren 2020 og at anbudsdokumentene lyst ut på forsommeren. Frist for innleverte tilbud ville da bli august og sak for kontrollutvalgene tidlig høst. Videre ville utvalgets innstilling så bli lagt fram for kommunestyret nov./des. 2020 og ny avtale med nåværende eller ny leverandør vil bli gjort gjeldende fra 01.07.21.

Pga. vårens koronapandemi har denne tidsplanen blitt noe forsinket.

Ny framdriftsplan

Sekretariatet ser nå for seg at hovedstrategien til konkurransegrunnlaget vil bli lagt fram for kontrollutvalgene i august/september og at anbudsdokumentene blir lyst ut i høst. Sekretariatet vil tilpasse arbeidet basert på hvilken innstilling utvalgene gir til et mulig interkommunalt samarbeid. Frist for innleverte tilbud ville da bli oktober/november og sak for kontrollutvalgene og kommunestyret på nyåret 2021 og ny avtale med ny (eller tidligere) leverandør vil bli gjort gjeldende fra 01.07.21.

Den nye revisorloven var forventet skulle bli vedtatt av Stortinget før sommeren og satt i kraft i løpet av høsten 2020. Koronapandemien har medført at Stortingets videre behandling av ny revisorlov er blitt utsatt. Finanskomiteen startet sin behandling av lovproposisjonen tidligere i år. Utsettelsen innebærer antakelig at ny revisorlov tidligst kan settes i kraft fra 1. januar 2021.

Konkurransegrunnlaget

Konkurransegrunnlaget har tidligere vært delt i tre deler. Første del omfattet hvilke kvalifikasjonskrav kommunen stiller til de som skulle levere inn anbud. Det viktigste kravet som ble stilt var krav til autorisasjon som revisor, samt at firma som skulle levere inn anbud måtte ha de tekniske, økonomiske og faglige kvalifikasjonene som er nødvendig for å kunne revidere kommunen sine regnskap.

I den nye forskriften for kontroll og revisjon § 9 er det bl.a. satt følgende krav:

Kommunestyret og fylkestinget velger hvem som skal være regnskapsrevisor for hver av kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper og årsberetninger.

Den oppdragsansvarlige for regnskapsrevisjon etter kommuneloven skal ha en bachelor- eller mastergrad i regnskap og revisjon i samsvar med Finanstilsynets krav til registrert og statsautorisert revisor gitt med hjemmel i revisorloven, og i tillegg ha tre års praksis fra regnskapsrevisjon.

En person som var oppdragsansvarlig revisor i en kommune eller fylkeskommune 1. juli 2004, kan likevel fortsette som oppdragsansvarlig i den samme kommunen eller fylkeskommunen, selv om personen ikke oppfyller kravet i første punktum.

Tildelingskriterier

Blant dem som kan være relevant for kontrollutvalgene å drøfte, utenom det som mest er formaliteter som vil gjelde alle type innkjøp, er tildelingskriteriene.

Tildelingen skjer på grunnlag av hvilket tilbud som er det beste forholdet mellom pris og kvalitet, basert på visse kriterier.

Tildelingskriteriene ble ved forrige anbudsrunde vektet av utvalgene følgende:

- ✓ pris 60 %
- ✓ kvalitet 40 % (oppgaveløsning/forståelse av oppdraget/kompetanse/erfaring)

Bergen kommune og sekretariatet for Vestland fylkeskommune for tre kontrollutvalg (Tysnes Kvam og Samnanger) valgte i vår ved sine anbudsrunder å vekte følgende:

- ✓ pris 40 %
- ✓ kvalitet 60 % (oppgaveløsning 30 %, kompetanse/erfaring 30 %)

Austevoll kontrollutvalg valgte å legge større vekt på pris med følgende vekting:

- ✓ pris 75 %
- ✓ kvalitet 25 % (oppgaveløsning 12,5 %, kompetanse/erfaring 12,50 %)

Vestlandssekretariatet skal nå sette i gang ha anbudsrunder for fem andre kommuner, hvor de vil innstille på vekting 40/60 for pris og kvalitet.

Fra Rogaland kontrollutvalgssekretariat har vi fått opplyst at tilbud på revisjonstjenester for Klepp kommune og Time kommune våren 2020 har tildelingskriteriene vært følgende:

- ✓ pris 35 %
- ✓ kvalitet 65 %

Utarbeidelse av konkurransegrunnlaget ble overlatt til sekretariatet og de innkjøpsansvarlige i kommunene, etter at de hadde hatt samtaler med kommuneadministrasjonen og økonomiavdelingene. Sakene var unntatt offentlighet fram til etter at kommunestyrene hadde gjort vedtak i juni (utsatt offentlighet).

Det har videre vært lagt opp til at det skal gis en fast pris på regnskapsrevisjonen med tilhørende attestasjoner, inkludert attestasjon av krav om momskompensasjon. Prisen skulle også inkludere oppmøte i kontrollutvalget og kommunestyret, jfr. kravspesifikasjon.

Det er nå viktig at etterlevelseskontroll som er nytt påseer-ansvar etter ny kommunelov tas med inn i den faste prisen.

For forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og granskninger har det vært bedt om en timepris som skulle være fast i anbudsperioden innenfor en stipulert timeramme. Denne timerammen har blitt satt basert på budsjetterte midler som kommunestyret har satt av til kontrollarbeidet i kommunen.

Sekretariatet vil anbefale, dersom utvalget velger å fortsette med konkurransebasert revisjon, at utarbeidelse av konkurransegrunnlaget blir delegert til sekretariatet og at sekretariatet knytter til seg nødvendig hjelp fra Innkjøps samarbeidet på Haugalandet og økonomisjefen i kommunen ved utforming av konkurransegrunnlaget og ved evaluering av anbudene.

Sekretariatet vil da foreslå å benytte opplegget til Klepp og Time, hvor malene er tilgjengelig for sekretariatet. Selv om kvalitet ble og bør bli vektlagt mer denne gang, er det likevel ikke å legge skjul på at, etter poenggivning av anbudene, var det likevel laveste pris som var utslagsgivende for det selskapet fikk tildelt kontrakten. Fra 01.09.20 vil KPMG AS være leverandør av revisjonstjenester til Klepp og Time, mens de tidligere hadde Deloitte AS og Rogaland Revisjon IKS (på oppdrag).

Om Rogaland Revisjon IKS

Generelt

Rogaland Revisjon IKS er et interkommunalt selskap eid av 14 kommuner (før 17) og Rogaland fylkeskommune. Utenom Haugalandet, har altså fylkeskommunen og 14 av de totalt 16 kommunene i sørfylket valgt å være eiere av selskapet. De har i tillegg samarbeidsavtaler med fire andre enheter innen forvaltningsrevisjon og tilhørende rådgivning. Dette mener de gir en unik samling kompetanse i Norge.

De har 23 ansatte og er blant de største interkommunale selskapene i landet. De har et bredt spekter av ansatte med utdanning som siviløkonomer, jurist, statsvitere, sykepleier, sosiolog og tidligere barnevernsleder, i tillegg til statsautoriserte revisorer og registrerte revisorer med kommunal erfaring.

For Agder kommunerevisjon IKS er samarbeidet utvidet til å omfatte både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Rogaland Revisjon IKS utfører også kvalitetskontroller på vegne av NKRF innen både regnskaps- og forvaltningsrevisjon.

For en nærmere presentasjon av selskapet og deres arbeidsmetodikk har de vist til at de kan komme å gi en presentasjon til kontrollutvalgene lik den som er gitt til administrasjonen i Haugesund, Karmøy og Tysvær.

De vil her komme inn på sine erfaringer fra tidligere prosjekter, hvordan bidra til forbedring og læring mellom kommunene. Blant annet har de arrangert fagdag for eierkommunene i etterkant av kommuneovergripende prosjekter.

Finansiering

Selv om Rogaland Revisjon IKS, ifølge eierstrategien, skal ha en fornuftig, stabil og trygg økonomi i selskapet, vises det til at det er ikke fortjeneste som er et mål i seg selv. Deres visjon er: «Vi skal forbedre offentlig sektor». I dette ligger leveranse av kostnadseffektive tjenester til eierne ihht. vedtatte budsjett fra kontrollutvalgene og timepris fastsatt av representantskapet.

Gjeldende timepris er kr 960,- for eiere, og denne prisen vil være uendret i 2021. Den er lavere enn dagens priser fra de andre revisjonsselskapene i markedet, men sekretariatet vil peke på at det er representantskapet som fastsetter selskapets budsjett og derigjennom også bestemmer hvor mye som kontrollutvalgene skal sette opp i sine budsjett. Som følge av kommunereformen har selskapet fått redusert sine inntekter fra tre kommuner i 2020, som utgjør et reduksjon på ca. 1,5 mill kr pr år. Ved opptak av nye kommuner vil selskapet kunne beholde og ytterligere styrke sin kompetanse ytterligere.

Rogaland Revisjon har som prinsipp å levere rimeligere tjenester til sine eiere enn til andre kommuner og virksomheter, f.eks. ved oppdrag vunnet gjennom anbud. Kommunenes eierskap innebærer også at maks 20 % av deres virksomhet kan være rettet mot andre enn eierne, slik at de kun i et begrenset omfang vil kunne delta i anbudsprosesser for å levere revisjonstjenester til kommunene på Haugalandet.

Rogaland Revisjon leverer tilbud basert på en vurdering av at dette gagnar eierne/kommuner i samme region, om det er oppdrag som styrker deres kompetanse eller lignende. Leveranser til andre enn eierne vil bidra til å finansiere en styrking av kompetansemiljøet til fordel for eierne eller gå til å styrke egenkapitalen – som også vil komme eierne til gode.

Innskudd

Ved opptak av Suldal kommune i 2016 ble innskuddet beregnet etter innbyggertall og ble lagt på omtrent det samme nivå som for de opprinnelige eiere. Suldal gikk da inn med kr 50 000. Rogaland Revisjon IKS forutsetter at samme prinsipp vil ligge til grunn for innskuddsberegningene. Fra selskapet har sekretariatet fått oppgitt at innskuddsbeløpene vil komme ca. (avrundet til nærmeste 1000 kr):

Karmøy kommune	382 000
Haugesund kommune	339 000
Tysvær kommune	100 000
Vindafjord kommune	79 000
Sveio kommune	52 000
Sauda kommune	42 000
Etne kommune	37 000
Bokn kommune	8 000
Utsira kommune	2 000
Sum ny innskutt EK (egenkapital)	1 041 000
Innskutt EK fra tidligere	4 050 000

**Sum innskutt EK etter eventuelt
opptak av nye eiere** **5 091 000**

Innskuddet fra kommunen skal føres i investeringsregnskapet og balanseføres. Innskuddet vil altså ikke belastes driften.

Proessen for å bli eier

I korte trekk vil det være kontrollutvalgene som avgir innstilling – og opp til kommunestyrene å søke om opptak. Søknadene vil, ifølge Rogaland Revisjon, undergis en relativt rask behandling av styret og representantskapet i Rogaland Revisjon IKS. Deretter vil selskapsavtalen oppdateres/godkjennes gjennom vedtak i kommunestyrene i de øvrige eierne, samt i fylkestinget. I tillegg tiltrer nye medlemmer samarbeidsavtalen – som ligger i bunn. Rogaland Revisjon IKS vil sørge for korrekt registrering i Foretaksregisteret når de nødvendige vedtakene er på plass. Øvrige eiere har gitt uttrykk for en positiv holdning til å ta opp nye medeiere.

Ettersom det er flere kontrollutvalg som vil få seg forelagt sak om eierskap i Rogaland Revisjon IKS som et alternativ – er det på det nåværende tidspunkt litt vanskelig å forutsi hvor lang tid en slik prosess vil ta, men erfaringsmessig vil det gå ta sin tid etter at søknadene fra nye deltakere foreligger i form av kommunestyrevedtak, men vil bli fulgt opp.

Selskapsavtalen og samarbeidsavtalen er tilgjengelig på selskapets hjemmeside: <https://www.rogaland-revisjon.no/viktige-dokumenter/>

Selskapet har anbefalt at det tas kontakt med seniorrådgiver Sidsel Haugen i Sandnes kommune, d hun leder eierskapsgruppen for kommunene i Sør-Rogaland og er en autoritet på spørsmål vedrørende kommunal eierskapsstrategi. Sekretariatet har ikke funnet behov for det.

Studie om konkurranseutsetting av kommunal revisjon

To studenter ved NHH skrev våren 2017 sin masteroppgave om fordeler og utfordringer ved konkurranseutsetting av kommunal revisjon. De intervjuet åtte kontrollutvalgssekretariater, som hadde erfaring med å konkurranseutsette revisjon.

Det de fant var at kommuners kostnader til “kontroll og revisjon” reduseres ved konkurranseutsetting, men at dette kan skyldes kostnadsflytting, at regnskapsrevisjonen reduseres i omfang og at kommunene bestiller mindre forvaltningsrevisjon. Det blir da vanskelig å sammenligne mellom «ny» og «gammel» revisjon.

De fant samtidig at kvaliteten på forvaltningsrevisjon er lik eller blir litt bedre. Regnskapsrevisjonen er enten lik eller reduseres noe etter konkurranseutsetting.

De undersøkte også transaksjonskostnader ved konkurranseutsetting, hvor funnene viste at disse kostnadene er relativt høy grunnet høy usikkerhet. Bak disse kostnadene ligger bl.a. mye arbeid/ressurser lagt ned av sekretariatet, innkjøpsansvarlige, politisk sekretariat, de folkevalgte og administrasjonen som følge av jevnlig skifte av selskaper.

Fra sammendraget vil sekretariatet trekke fram følgende:

Vi finner det som en utfordring ved konkurranseutsetting at kommunen må gå fra en mer relasjonell og tillitsbasert kontrakt, til en konvensjonell kontrakt. Flere informanter uttrykker at det er vanskelig å definere og måle kvalitet.

Vedlagt saken følger sammendraget av oppgaven som vedlegg 1. Hele oppgaven kan leses via <http://hdl.handle.net/11250/2452305>

Kostnader ved revisjon

Det er vanskelig å forutsi kostnadene ved kjøp av revisjonstjenester i markedet. Kostnadene blir først klart når konkurransen er gjennomført. Man må for eksempel i forkant være oppmerksom på hva som inngår i tilbudet og hva som evt. senere kommer som ekstras fakturering i tillegg, som ofte er mer kostbart og til en høyere timepris. De enkelte revisjonsselskapene kan også ha ulik praksis på hvordan de arbeider og framskaffer dokumentasjon og nødvendig revisjonsgrunnlag. Variasjoner på dette området gjør det også vanskelig å synliggjøre hele kostnadsbildet.

Ved anbud vil reglene for offentlige anskaffelse gjelde, med de krav og frister som her er satt. Erfaring viser at denne type kjøp er tidkrevende og krever spesialkompetanse.

KOSTRA-tall ang. funksjon 110 (kontroll og revisjon) gir ikke det rette bildet for å sammenligne revisjonsutgiftene med andre kommuner, da det her skal føres utgifter knyttet til kontrollutvalgene (frikjøp, godtgjørelse, kurs osv.) og kostnader med sekretariattjeneste, i tillegg til de rene revisjonskostnadene.

Forskjeller mellom kommuner vil ha betydning for pris og kostnader, slik som kommunestørrelse, kommuneorganisering (antall innbyggere, kommunale foretak m.m., antall attestasjoner osv. og antall timer avsatt til forvaltningsrevisjoner og selskapskontroll/eierskapskontroll. For kommunene på Haugalandet varierer budsjetterte timer fra 70 timer til 700 timer pr år eller ingen eller to prosjekter pr år).

Denne oversikten viser at de budsjetterte kostnadene for kommunene på Haugalandet til revisjon i 2013, 2018 og 2020 og regnskapstall for 2019:

	Budsjett 2013 (vedtatt av KST)	Budsjett 2018 (vedtatt av KST)	Regnskap 2019	Budsjett 2020 (vedtatt av KST)	Folketall pr 01.01.20	Kostnad pr innbygger 2020
Karmøy	1 026 000	1 060 000	880 404	1 115 000	42.186	26,43
Haugesund	1 020 000	861 000	829 896	837 000	37.357	22,40
Tysvær	400 000	510 000	478 203	535 000	11.065	48,35
Vindafjord	400 000	435 000	416 249	440 000	8.714	50,49
Sveio	300 000	400 000	428 615	421 000	5.766	73,01
Sauda	375 000	410 000	446 293	440 000	4.595	108,32
Etne	365 000	380 000	395 032	404 000	4.062	99,45
Bokn	158 000	180 000	194 405	260 000	852	305,16
Utsira	133 000	206 000	80 453	215 000	198	1085,85
Suldal	592 000	670 000	735 264	855 000	3.804	224,76

Kontrollutvalgene utarbeider forslag til budsjett for kontrollarbeidet. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjett til formannskapet og administrasjonen har ikke anledning til å kutte i forslaget, da utvalgets innstilling bare kan bli redusert av kommunestyret.

Hver enkelt får trekke sin konklusjon om budsjettstørrelse og/eller budsjettutvikling.

Her er en oversikt som viser de budsjetterte kostnadene for kommunene i sør fylket til revisjon i 2018 og 2020 og regnskapstall for 2019:

	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Folketall pr 01.01.20	Kostnad pr innb. 2020
(Nye) Stavanger	4 966 000	5 444 000	6 068 128	6 869 000	143.574	47,85
(Nye)Sandnes	2 400 000	2 774 400	2 890 410	3 907 000	79 537	49,12
Sola	989 000	1 104 000	1 88 304	1 200 000	27 153	44,19
Klepp (konkurr.)	850 000	740 000	795 424	804 000	19 588	41,04
Hå	727 000	816 000	665 040	912 000	18 991	48,02
Time (konkurr.)	593 000	602 000	587 434	800 000	18 916	42,29
Eigersund	746 000	823 000	954 240	917 000	14 811	61,91
Strand	748 000	845 000	800 640	907 200	12 968	69,95
Gjesdal	727 000	811 200	765 000	907 200	12 002	75,58
Randaberg	740 000	825 600	901 680	921 600	11 221	82,13
(Rennesøy)	740 000			-----	Ca 4 900	
Sokndal	439 000	444 000	521 480	489 600	3.804	128,70
Hjelmeland	595 000	625 000	682 808	691 800	2 574	268,76
Lund	391 000	437 000	462 960	436 800	3 202	136,41
Finnøy	401 000			-----	Ca 3 200	
Bjerkreim	535 000	403 000	369 840	460 800	2 787	165,33
Forsand	430 000			-----	Ca 1 200	
Kvitsøy	288 000	321 600	302 400	379 200	517	733,46

Sekretariatet har måtte gå inn i hvert enkelt kontrollutvalg sine saker og årsmeldinger for finne tallene, da Rogaland kontrollutvalgssekretariat ikke har en samlet oversikt. Det tas forbehold om mulige feil og endringer fra revisjonens budsjett, kontrollutvalgets innstilling og endelig kommunestyrevedtak.

Sekretariatets vurderinger

Dette har blitt lang saksutredning, men det skyldes at saksområdet er komplekst. Spesielt offentlige anskaffelser er etter hvert blitt et eget fagområde. Det finnes ikke en rett anbefaling. Kommunene er her for ulike, men har likevel store fellestrekk.

Sekretariatet pleier å legge fram én innstilling til utvalget, men i denne saken mener vi at denne saken har en så politisk karakter at vi ikke vil fremme vårt syn. Videre har saken konsekvenser knyttet til sekretariatets arbeidsområde, slik at sekretariatet velger å legge fram to alternative innstillinger som utvalget må ta stilling til, før sak legges fram for kommunestyret. Det vises igjen til kommuneloven § 24-1 om at det er kommunestyret selv som fastsetter revisjonsordning etter innstilling fra kontrollutvalget.

Dersom utvalget ønsker at representanter fra Rogaland Revisjon IKS kommer i møtet for presentere selskapet nærmere, vil sekretariatet foreslå at votering mellom alternativene blir utsatt til septembermøtet.

Vi har ikke vært innom alternativet med å ansette egen revisor, da det er ikke er særlig utbredt og avvirket i de fleste kommuner for lenge siden. I dag er det bare de store kommunene som Oslo, Trondheim og Bærum som har egen «stedlig» kommunal revisjon. Sekretariatet ser det ikke som et aktuelt alternativ for kommune på Haugalandet.

Revisjonsarbeidet vil, uavhengig av hvilken ordning som velges, være styrt av detaljerte forskrifter, metoder og standarder, med konkrete krav til utdanning og praksis for revisor, slik at valget vil ofte basere seg på hvert enkelt medlem/folkevalgte sitt ideologiske grunnsyn.

Aksdal, 18.08.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgiver/utvalgssekretær

revisorforeningen

Revisjon i kommuner

Kommuner og fylkeskommuner kan fritt velge revisjonsordning – offentlig eller privat.

Revisjon

Nærmere 50 norske kommuner og en fylkeskommune har valgt privat revisjonsordning. Og erfaringene er gode. Mange opplever å ha fått både bedre og billigere revisjon enn tidligere.

Hvordan konkurransen utsette?

Hovedpunktene i prosessen for konkurransen utsetting av revisjonstjenester er:

- Prinsippvedtak i kommunestyret om konkurransen utsetting etter innstilling fra kontrollutvalget
- Innhenting av tilbud på kjøp av revisjonstjenester (der også eksisterende revisjon kan delta)
- Eventuelt valg av revisor
- Eventuell avvikling av eksisterende revisjonsordning

De fleste kommuner har interkommunal revisjonsordning (IKS). Om en kommune ønsker å gå ut av et IKS, må de formelle kravene i IKS-loven § 30 følges. Den enkelte deltaker kan med ett års skriftlig varsel si opp sitt deltakerforhold i selskapet og kreve seg utløst av dette. Ettårs fristen er ikke til hinder for at ny revisor velges, men deltakelsen i IKS-et medfører forpliktelser i oppsigelsesperioden.

Veileder offentlige anskaffelser

Kommunens innkjøp av revisjonstjenester faller inn under lov om offentlige anskaffelser. Nærings- og fiskeridepartementet har utarbeidet en veileder til reglene om offentlige anskaffelser.

revisorforeningen

Kommuner med privat revisjon

Nedenfor finner du en liste over norske kommuner og fylker som har valgt et privat revisjonsselskap som revisor.

Publisert: 20.01.2019

Revisjon

Disse kommunene har pr. februar 2019 valgt privat revisor:

<u>Alver</u>	<u>Nesna</u>
<u>Asker</u>	<u>Nordre Follo</u>
<u>Askøy</u>	<u>Nærøysund (?)</u>
<u>Aurland</u>	<u>Rana</u>
<u>Austevoll</u>	<u>Rendalen</u>
<u>Bergen</u>	<u>Ringebu</u>
<u>Bjørnafjorden</u>	<u>Samnanger</u>
<u>Bokn</u>	<u>Sauda</u>
<u>Bømlo</u>	<u>Stord</u>
<u>Etne</u>	<u>Sveio</u>
<u>Fitjar</u>	<u>Sør-Fron</u>
<u>Frogn</u>	<u>Tynset</u>
<u>Færder</u>	<u>Tysnes</u>
<u>Hadsel</u>	<u>Tysvær</u>
<u>Halden</u>	<u>Tønsberg</u>
<u>Haugesund</u>	<u>Utsira</u>
<u>Hole</u>	<u>Vaksdal</u>

KarmøyVestbyKleppVestland FylkeskommuneKvamVindafjordKvinnheradVoss herad (?)LierØksnesLurøyØygardenLærdal

Det skjer løpende endringer i kommunenes revisjonsordninger. Vet du om endringer som ikke fremgår av listen, tips oss gjerne på post@revisorforeningen.no

Konkurransetsetting av kommunal revisjon

En studie om fordeler og utfordringer ved konkurransetsetting – masteroppgave v/NHH

Tor Erling Rysstad Skinnarland og Henrik Døvik Stavnes

Bergen våren 2017

Sammendrag

Vi har i denne masterutredningen undersøkt konkurransetsetting av kommunal revisjon. Oppgaven er skrevet høsten 2016 og våren 2017. I 2004 ble det åpnet for konkurransetsetting av kommunal revisjon og i skrivende stund har 51 kommuner valgt å ta i bruk denne muligheten.

Denne studien drøfter fordeler og utfordringer kontrollutvalgssekretariater erfarer ved at kommunen benytter seg av konkurransetsetting. Oppgaven gjør rede for relevant teori på feltet og hva tidligere studier sier om temaet.

Vi har intervjuet åtte kontrollutvalgssekretariat, som hver bistår i gjennomsnitt et tosifret antall kommuner i kontakt med revisjon. Studien har et eksplorerende design i den forstand at informasjon underveis i prosessen har styrt hvilke retninger som har blitt valgt, det vil si hva som har blitt undersøkt nærmere. De kvalitative funnene fra informantene komplementeres med kvantitative data på kostnader som vi har undersøkt. Vi benytter oss av regresjonsanalyse for å si hvorvidt kostnadene endres ved konkurransetsetting.

Vi finner at kommuners kostnader til "kontroll og revisjon" reduseres ved konkurranseutsetting. Dette kan skyldes kostnadsflytting, at regnskapsrevisjonen reduseres i omfang og at kommunene bestiller mindre forvaltningsrevisjon.

Vi finner samtidig at kvaliteten på forvaltningsrevisjon er lik eller blir litt bedre og at regnskapsrevisjonen er enten lik eller reduseres noe etter konkurranseutsetting. Vi undersøkte også transaksjonskostnader ved konkurranseutsetting, hvor funnene våre viser at denne kostnaden er relativt høy grunnet høy usikkerhet.

Vi finner det som en utfordring ved konkurranseutsetting at kommunen må gå fra en mer relasjonell og tillitsbasert kontrakt, til en konvensjonell kontrakt. Flere informanter uttrykker at det er vanskelig å definere og måle kvalitet i revisjon og derfor oppstår det en viss usikkerhet ved å gå fra IKS til private selskaper.

Som et bakteppe for studien har vi stilt et spørsmål om hvorfor ikke flere kommuner konkurranseutsetter når det later til å redusere kostnadene. Ut ifra drøftingen i utredningen virker det som at usikkerheten ved konkurranseutsetting er det mest sannsynlige svaret på det spørsmålet.

Lenke

<http://hdl.handle.net/11250/2452305>